

KERKENBELEIDSPLAN LOCHRISTI

2025

Laatste versie – aangepast op 10/10/2025

INHOUDSTAFEL

INHOUDSTAFEL.....	1
INLEIDING	3
1. SITUERING KERKGEBOUWEN	6
2. FICHE PER KERKGEBOUW	13
2.1. Parochiekerk Sint-Niklaas in Lochristi	13
2.1.1. Identificatie.....	13
2.1.2. Beschrijving.....	14
2.1.3. Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving	19
2.1.4. Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie.....	19
2.2. Parochiekerk Onze-Lieve-Vrouw en Sint-Petrus in Zaffelare	21
2.2.1. Identificatie.....	21
2.2.2. Beschrijving.....	22
2.2.3. Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving	29
2.2.4. Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie.....	29
2.3. Parochiekerk Sint-Daniël Profeet in Beervelde	32
2.3.1. Identificatie.....	32
2.3.2. Beschrijving.....	33
2.3.3. Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving	37
2.3.4. Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie.....	37
2.4. Parochiekerk Sint-Eligius in Zeveneken	39
2.4.1. Identificatie.....	39
2.4.2. Beschrijving.....	41
2.4.3. Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving	46
2.4.4. Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie.....	46
2.5. Parochiekerk Onze-Lieve-Vrouw Middelaars in Lochristi, Hijfte.....	49
2.5.1. Identificatie.....	49

2.5.2. Beschrijving.....	50
2.5.3. Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving	52
2.5.4. Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie.....	52
2.6. Parochiekerk Sint Catharina , Wachtebeke	54
2.6.1. Identificatie.....	54
2.6.2. Beschrijving.....	55
2.6.3. Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie.....	58
3. NAAR EEN TOEKOMSTVISIE	60
3.1. Onderbouwde visie op het toekomstig gebruik en de toekomstige functie.....	60
3.1.1 Definities en verklaring van termen in verband met het gebruik van kerkgebouwen	60
3.1.2 Pastoraal plan opgesteld door parochieploeg van Bavoparochie (versie 2024).....	62
3.1.3 Toekomstvisie per kerkgebouw in Lochristi	66
3.2. Plan van aanpak.....	68
BESLUIT.....	70

INLEIDING

In de jaren 2017-2019 werd in de gemeente Lochristi gestart met de eerste gesprekken en voorbereiding van de opmaak van het kerkenbeleidsplan Lochristi.

Omstreeks die periode werd ook de Bavoparochie opgericht. Deze pastorale eenheid bestaat uit 11 parochies, waarvan 4 op het grondgebied van Gent (Onze-Lieve-Vrouw Geboorte te Desteldonk, Sint-Bavo te Mendonk, Sint-Amandus te Oostakker en Heilig Kruis te Sint-Kruis-Winkel), 5 op het grondgebied van Lochristi (Sint-Niklaas te Lochristi, Onze-Lieve-Vrouw en Sint-Petrus te Zaffelare, Sint-Daniël Profeet te Beervelde, Sint-Eligius te Zeveneken en Onze-Lieve-Vrouw Middelaars te Hijfte) en 2 op het grondgebied te Wachtebeke (Sint Catharina te Wachtebeke en Onze-Lieve-Vrouw Geboorte te Overslag).

Aangezien de eerste gesprekken m.b.t. de vijf kerken van Lochristi niet tot een consensus leidden, werd PARCUM (vroegere Centrum voor Religieuze Kunst en Cultuur – CRKC) aangezocht om de begeleiding bij de opmaak van het kerkenbeleidsplan op te nemen.

Tijdens een reeks informele gesprekken met elk kerkbestuur uit Lochristi in de periode oktober 2020 – april 2021 werd ingegaan op de diverse factoren die verband houden met het actuele en toekomstige gebruik van het kerkgebouw. De inbedding van het kerkgebouw en het parochiale leven in de lokale context en gemeenschap kwamen ook aan bod, net zoals de uitdagingen, verwachtingen en opportuniteiten in het beheer van het gebouw, het gebruik voor niet-eredienst activiteiten, en andere. De notities uit deze gesprekken werden gebruikt en verwerkt in het kerkenbeleidsplan, maar een officieel verslag werd er niet van gemaakt.

Vanuit de burgerlijke overheid was er in oktober 2020 ook een gesprek met het college van burgemeester en schepenen, waarbij de visie, de standpunten, verwachtingen en dergelijke besproken werden.

Omwille van alle beperkingen in verband met Covid-19 was het niet mogelijk om parochianen of de ruimere bevolking te informeren of te bevragen. Omwille van hun gekende engagement binnen bestaande verenigingen en structuren werden wel de leden of vertegenwoordigers van drie gemeentelijke adviesraden (Ouderen, Jeugd en Cultuur) geïnformeerd en bevraagd. Deze adviesraden namen uiteraard geen beslissing in het kerkenbeleidsplan maar vertegenwoordigen wel een breder spectrum van de inwoners van Lochristi. Vanuit dat licht werden zij geïnformeerd over het tot stand komen van een kerkenbeleidsplan, welke beslissingen daarin worden genomen en aanvullend werd hun input gevraagd. Die input richtte de focus op hun eigen (persoonlijke) band met één of meer kerkgebouwen, de betekenis van de kerkgebouwen, hoe zij of hun vereniging tot op vandaag kerkgebouwen (al) gebruiken en wat hun 'droom' is voor de toekomst van de kerken.

Met de pastoor en parochieploeg werd in april 2021 het pastoraal plan (uit 2017) besproken en werd de daarin opgenomen visie voor de kerken in Lochristi uitgebreid toegelicht en aangevuld met de beschikbare informatie uit de gesprekken met de kerkbesturen.

Tijdens een bijeenkomst van alle kerkbesturen en het centraal kerkbestuur werd een mogelijke toekomstvisie voor de kerkgebouwen voorgesteld op 7 oktober 2021. Voor elk kerkgebouw werden de mogelijkheden die in dit kerkenbeleidsplan voorkomen toegelicht. Op basis van de gevoerde gesprekken en de beschikbare gegevens werd een sneuveltekst voor het kerkenbeleidsplan opgesteld met daarin alle relevante en beschikbare informatie over de kerkgebouwen en hun gebruik. Deze tekst werd aan de kerkbesturen, centraal kerkbestuur, gemeente, bisdom en andere actoren voorgelegd op donderdag 2 december 2021. Na verschillende aanvullingen en aanpassingen leidde dit tot de definitieve versie van het eerste kerkenbeleidsplan van Lochristi.

De bisschop van Gent keurde op 28 december 2022 het kerkenbeleidsplan 2022 goed, waarna de gemeenteraad van Lochristi dit eveneens goedkeurde in de zitting van 30 januari 2023.

In de gemeente Wachtebeke werd het initiatief om een gemeentelijk kerkenbeleidsplan op te stellen eind augustus 2016 genomen door het gemeentebestuur van Wachtebeke en de kerkraden van de kerkfabrieken van O.L. Vrouw Geboorte Overslag en Sint Catharina. Tijdens een overleg georganiseerd op 25 augustus 2016 met afgevaardigden van de beide kerkraden en het college van burgemeester en schepenen, werd afgesproken om een gezamenlijk kerkenbeleidsplan op te maken, om deze doelstelling mee te delen aan de nieuwe deken van het dekenaat Lokeren (waar Wachtebeke vanaf september 2016 deel van uitmaakt) en om in het najaar van 2016 een terugkoppeling te organiseren tussen de kerkraden en het gemeentebestuur.

Het overleg met de kerkraad van Sint Catharina vond plaats op maandag 5 december 2016 en het overleg met de kerkraad van O.L. Vrouw Geboorte Overslag op 28 november 2016. De voorzitters en secretarissen van beide kerkraden waren steeds aanwezig, net als het voltallig college van burgemeester en schepenen. De inhoud van het parochiaal plan werd besproken, alsook algemenere zaken aangaande de parochie. Daaropvolgend werd het kerkenbeleidsplan een eerste maal informeel besproken door het college van burgemeester en schepenen op 12 december 2016.

Het kerkenbeleidsplan van de gemeente Wachtebeke werd op 20 juni 2017 goedgekeurd door de bisschop van Gent en op 29 juni 2017 door de gemeenteraad van de gemeente Wachtebeke.

In uitvoering van het kerkenbeleidsplan van de gemeente Wachtebeke, werd de kerk O. L. Vrouw Geboorte Overslag onttrokken aan de eredienst. Bijgevolg wordt deze kerk niet langer opgenomen in deze nieuwe versie van het kerkenbeleidsplan Lochristi.

Aangezien de gemeenten Wachtebeke en Lochristi op 1 januari 2025 fuseerden tot de nieuwe gemeente Lochristi, heeft dit kerkenbeleidsplan 2025 betrekking op de volgende gebouwen voor de rooms-katholieke eredienst:

- Parochiekerk Sint-Niklaas, Dekenijstraat, 9080 Lochristi;
- Parochiekerk Onze-Lieve-Vrouw en Sint-Petrus, Zaffelare-Dorp, 9080 Zaffelare;
- Parochiekerk Sint-Daniël Profeet, Beervelde-Dorp, 9080 Beervelde;
- Parochiekerk Sint-Eligius, Zeveneken-Dorp, 9080 Zeveneken;
- Parochiekerk Onze-Lieve-Vrouw Middelaes, Hijfte-Center, 9080 Lochristi (Hijfte);
- Parochiekerk Sint Catharina, Wachtebeke-Dorp 47, 9185 Lochristi (Wachtebeke).

Voor de opmaak van het nieuwe kerkenbeleidsplan 2025 werden de ‘oude’ kerkenbeleidsplannen van Lochristi en Wachtebeke als basis genomen. Dit leidde tot een ééngemaakt document waarin ook het nieuwe pastoraal plan 2025 werd verwerkt, zoals dat werd opgemaakt door de parochieploeg van de Bavoparochie en op 11 september 2025 per e-mail werd ontvangen .

Het ontwerp van kerkenbeleidsplan 2025 werd op 24 april 2025 en 26 juni 2025 besproken tijdens het voorziene overleg met het Centraal Kerkbestuur, afgevaardigden van de zes kerkraden en een afvaardiging van het college van burgemeester en schepenen.

In dit kerkenbeleidsplan 2025 worden allereerst de betrokken kerkgebouwen ruimtelijk gesitueerd. Vervolgens volgt een bespreking van elke kerk afzonderlijk. Aan bod komen een beschrijving, een situering in de ruimtelijke omgeving en een beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie. Aan het einde van dit document is er een overzicht met de genomen opties (per kerk), de visie die hieraan ten grondslag ligt en het traject dat is of zal worden opgestart om deze toekomstige invulling te realiseren.

Handtekening bisdom

Handtekening gemeente

Namens de gemeenteraad:

De algemeen directeur,

De voorzitter,

Marianne Morant.

Steve Van Der Vennet

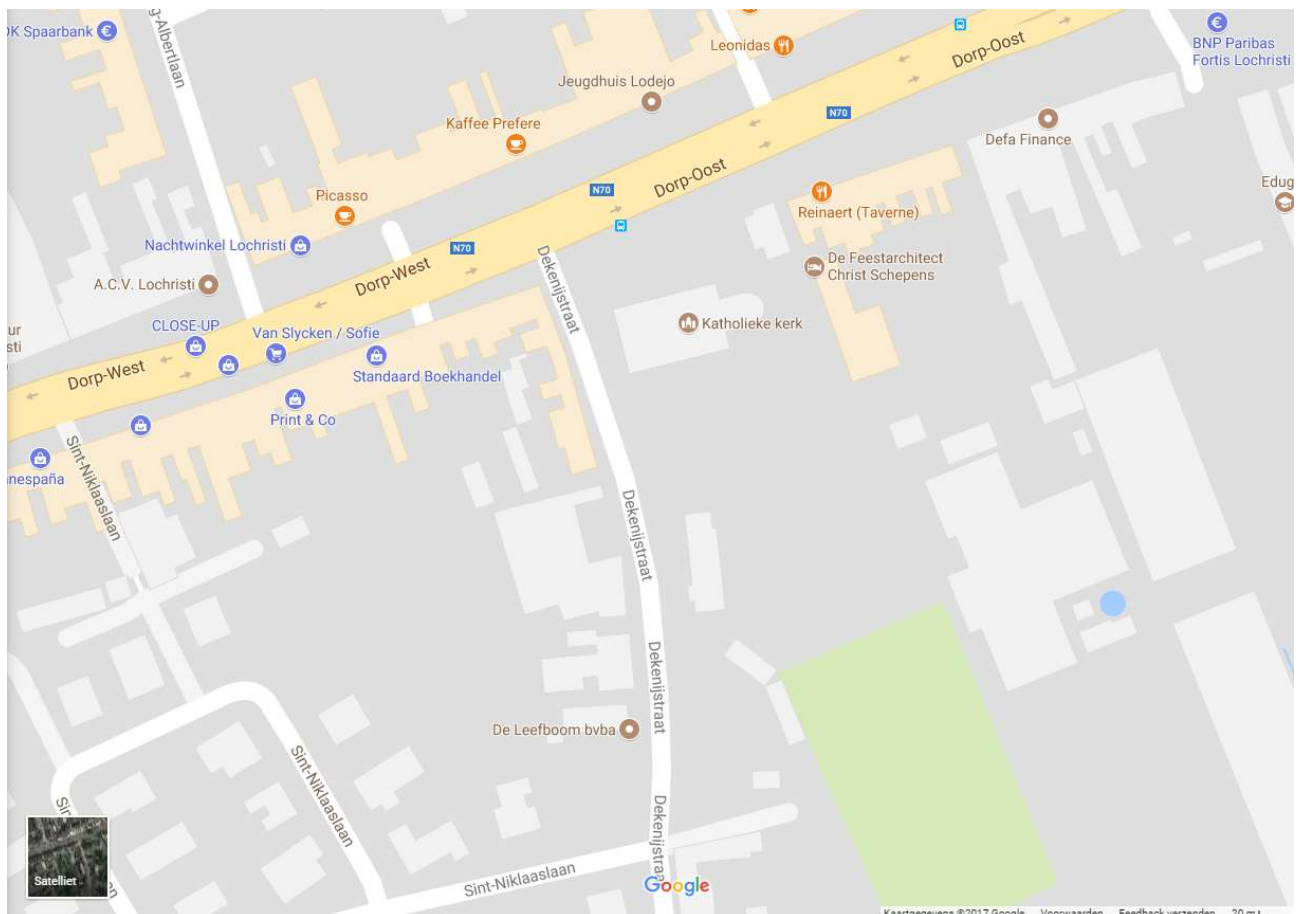
1. SITUERING KERKGEBOUWEN

1. Parochiekerk Sint-Nicolaas: Dekenijstraat, 9080 Lochristi

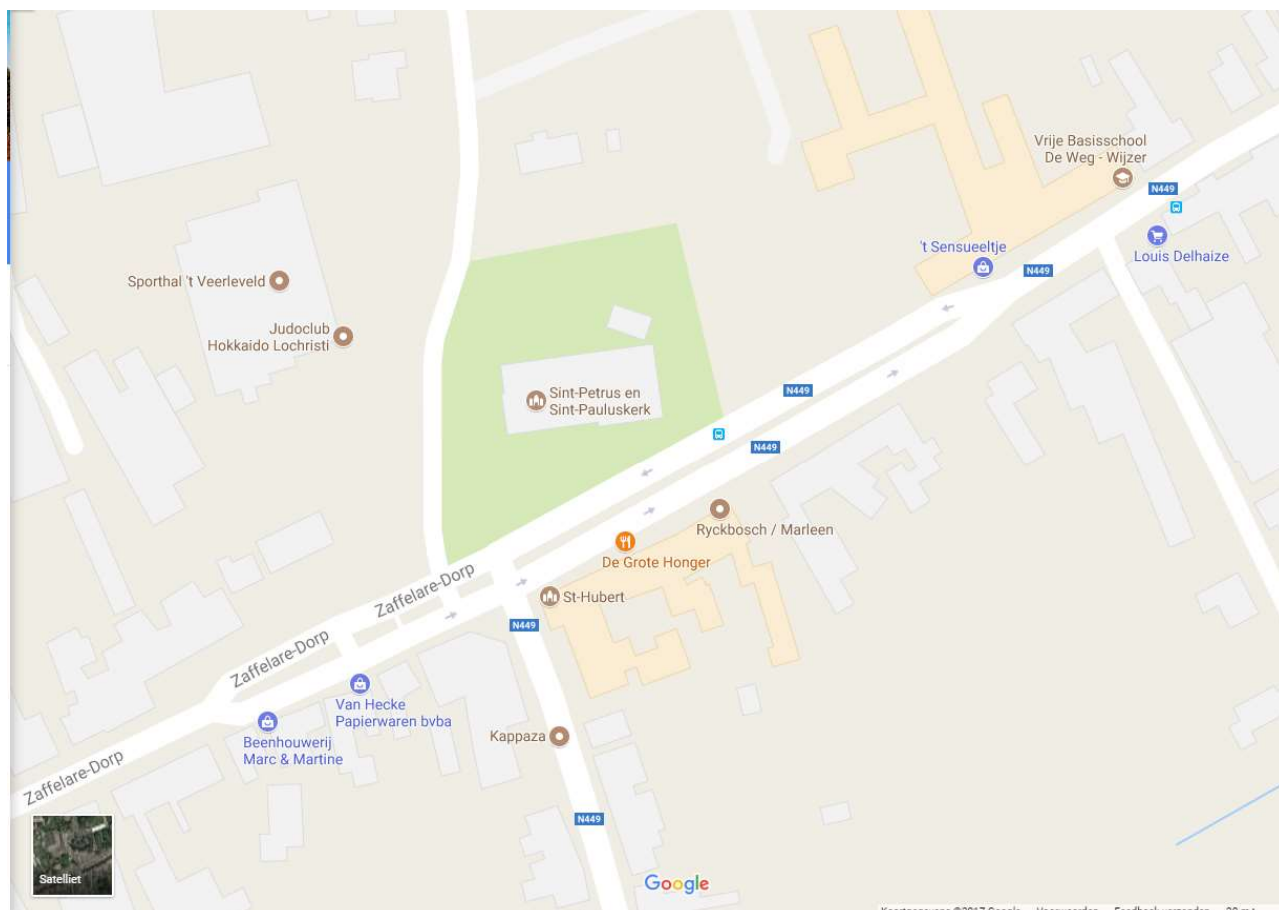
Objectnummer:	34023
Objectnaam:	parochiekerk
Plaatsnaam:	Lochristi
Instelling:	kerk Sint-Niklaas
Vervaardiger:	architect onbekend. – datum 1400 tot 1500
Materiaal:	natuursteen
Stijl:	gotiek, classicisme
Beschrijving:	toren 15 ^{de} eeuw – middenbeuk 16 ^{de} eeuw – koor 1654 – zijbeuken 1720 – sacristie 1809 en portaal 1837

Digitale referentie: <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/34023>

2. Parochiekerk Onze-Lieve-Vrouw en Sint-Petrus: Zaffelare-Dorp, 9080 Zaffelare

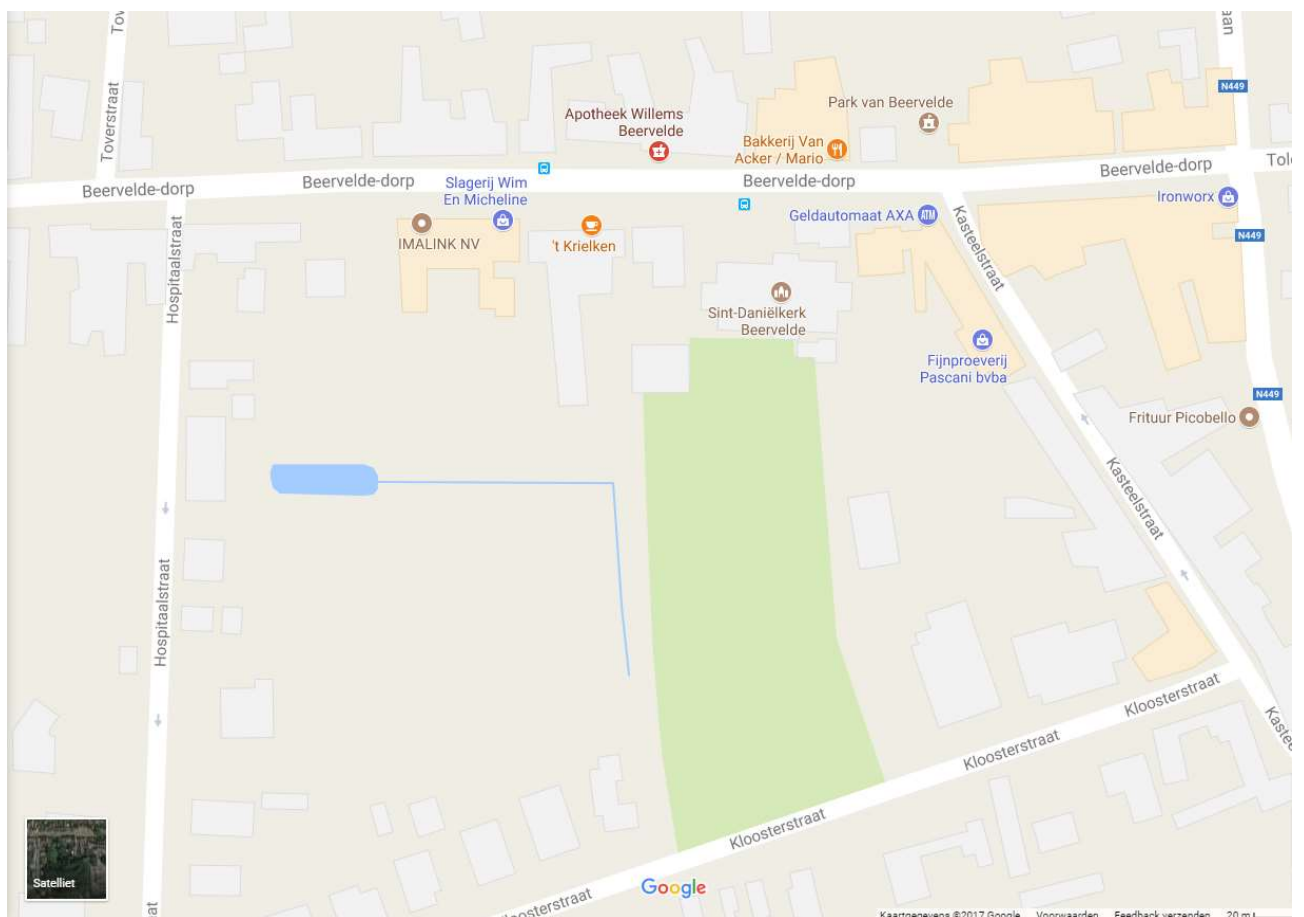
Objectnummer:	34187
Objectnaam:	parochiekerk
Plaatsnaam:	Zaffelare
Instelling:	kerk Onze-Lieve-Vrouw en Sint-Pieter
Vervaardiger:	Architect onbekend. – datum 1301 tot 1400 Architect onbekend – datum 1601 tot 1700 Architect Benjamin de Lestré-de Fabribeckers – 1898-1907
Materiaal:	natuursteen en baksteen
Stijl:	gotiek, neogotiek
Beschrijving:	neogotische kerk van 1898-1907 met 2 koren uit de veertiende eeuw en een koor uit de zeventiende eeuw
Digitale referentie:	https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/34187

3. Parochiekerk Sint-Daniël Profeet: Beervelde-Dorp, 9080 Beervelde

Objectnummer: 34483
Objectnaam: parochiekerk
Plaatsnaam: Beervelde
Instelling: kerk Sint-Daniël Profeet
Vervaardiger: architect onbekend. – datum 1301 tot 1400
Materiaal: natuursteen
Stijl: gotiek, neogotiek
Beschrijving: toren 14de eeuw – overige 1822

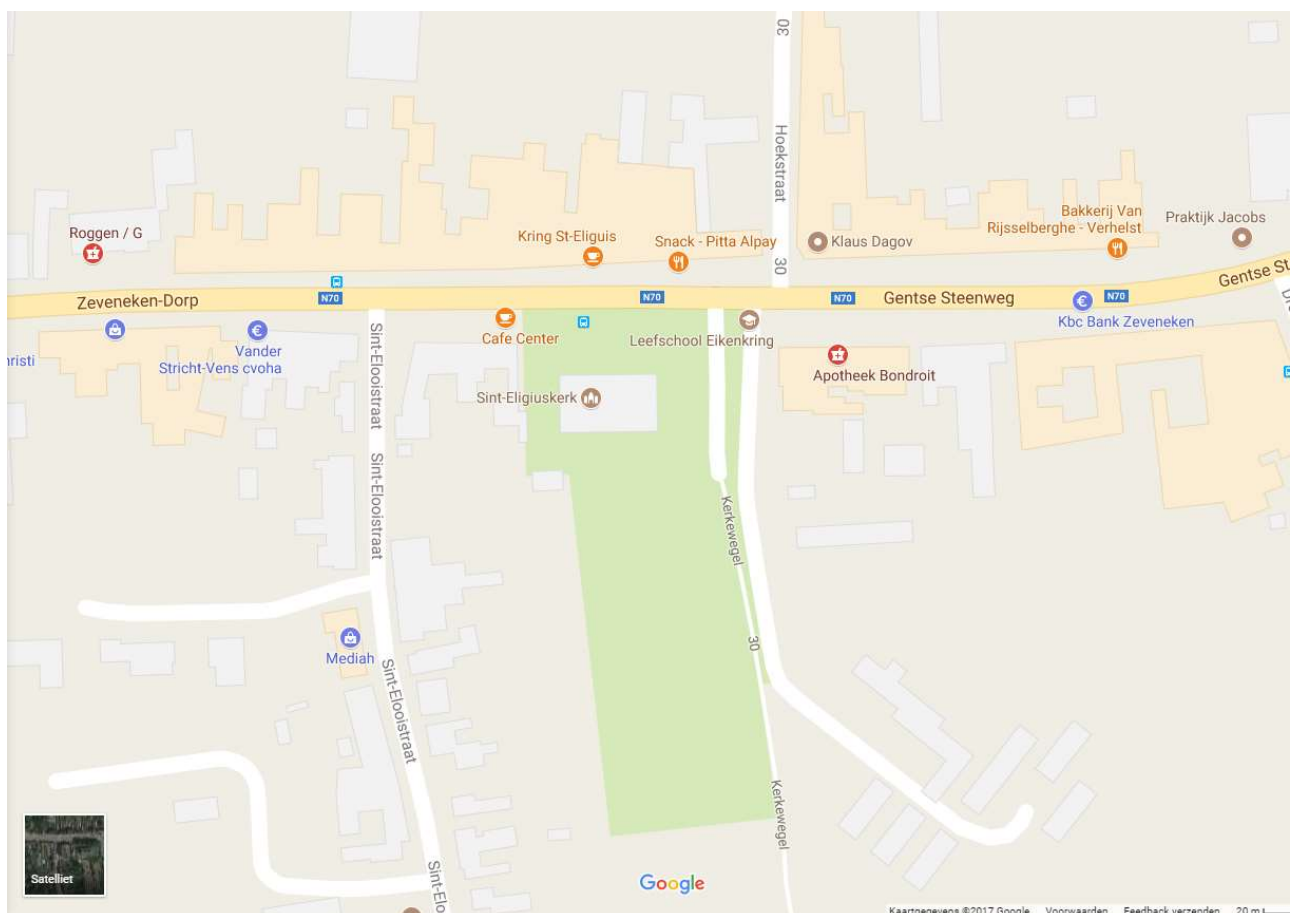
Digitale referentie: <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/34483>

4. Parochiekerk Sint-Eligius: Zeveneken-Dorp, 9080 Zeveneken

Objectnummer: 34231
Objectnaam: parochiekerk
Plaatsnaam: Zeveneken
Instelling: kerk Sint-Eligius
Vervaardiger: architect onbekend. – datum 1501 tot 1600
Materiaal: natuursteen
Beschrijving: kerk 16de eeuw – zijbeuken 1773

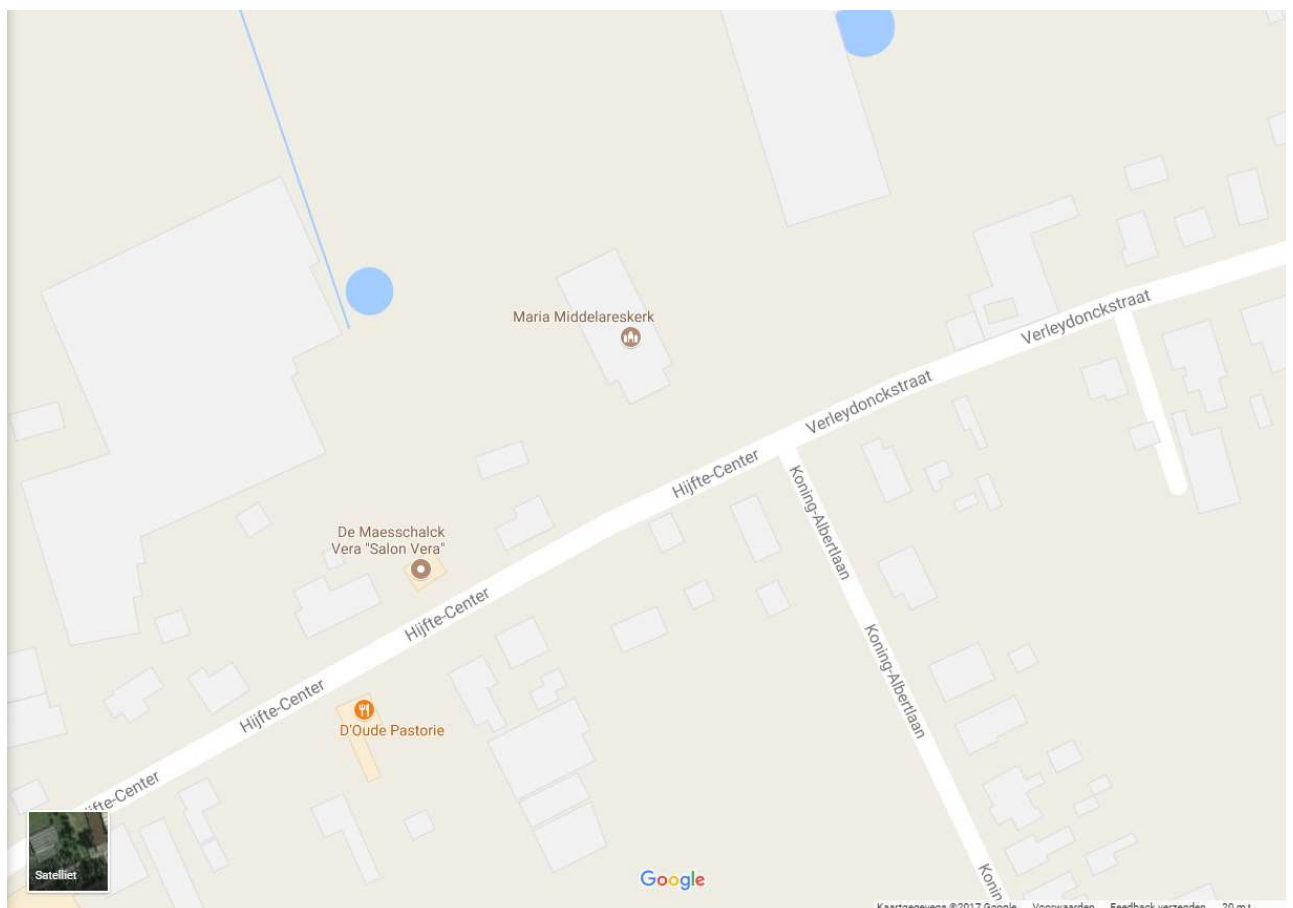
Digitale referentie: <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/34231>

5. Parochiekerk Onze-Lieve-Vrouw Middelaes, Hijfte-Center, 9080 Lochristi (Hijfte)

Objectnummer: 34064
Objectnaam: parochiekerk.
Plaatsnaam: Lochristi-Hijfte
Instelling: kerk Onze-Lieve-Vrouw Middelaes
Vervaardiger: Bressers Adrien – Antwerpen.
Datum: eerstesteenlegging op 26 november 1950
Inwijding : op 25 maart 1952
Materiaal: wanden in gele baksteen
Stijl: gestileerde gotische elementen
Info: oprichting parochie in 1936

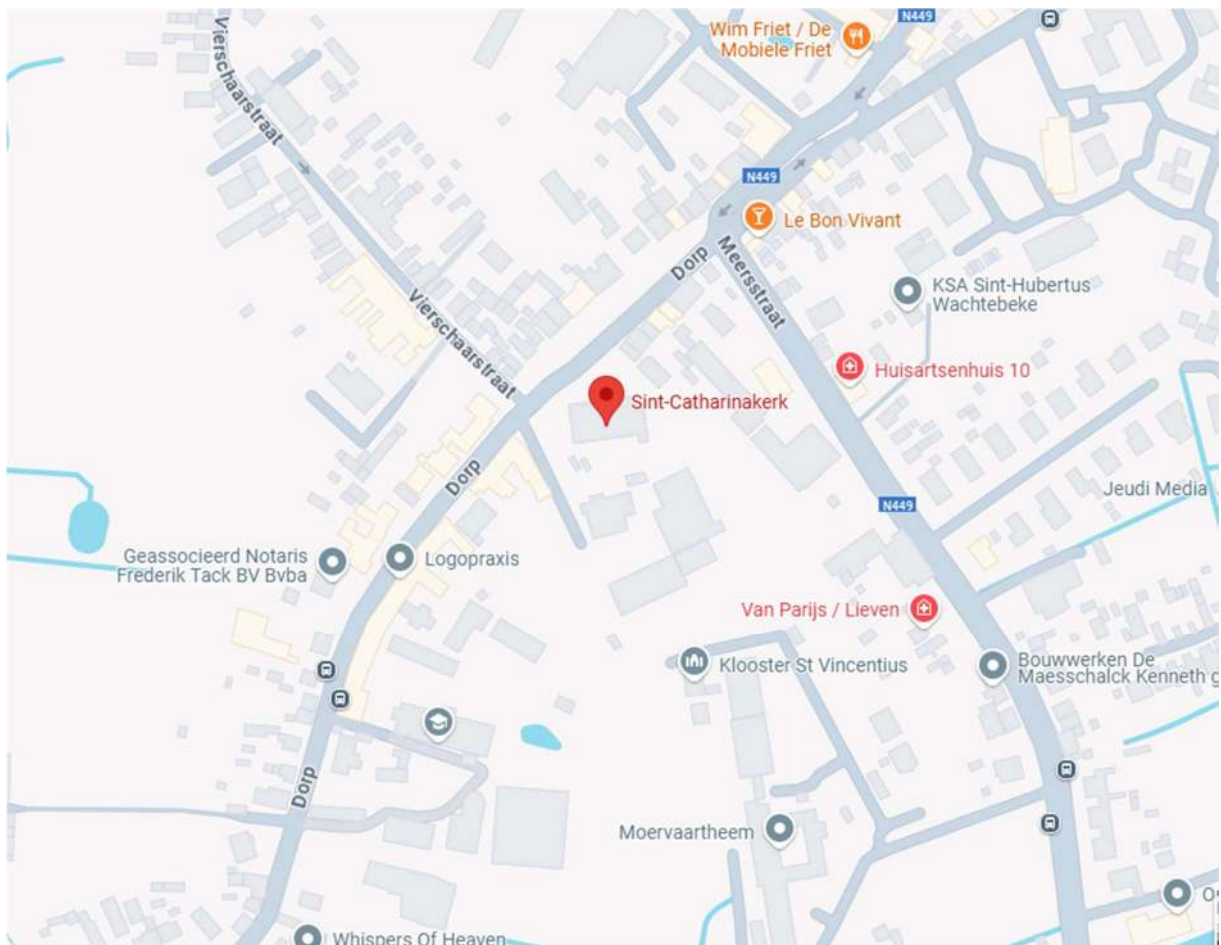
Digitale referentie: <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/34064>

6. Parochiekerk Sint Catharina, Wachtebeke-Dorp 47, 9185 Lochristi

Objectnummer: 34347
Objectnaam: parochiekerk.
Plaatsnaam: 9185 Wachtebeke
Instelling: kerk Sint Catharina
Vervaardiger: onbekend
Datum: eerstesteenlegging onbekend
Inwijding : onbekend
Materiaal: wanden in baksteen
Stijl: gestileerde gotische elementen
Info: oprichting parochie in 15e eeuw

Digitale referentie: <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/34347>

2. FICHE PER KERKGEBOUW

2.1. Parochiekerk Sint-Niklaas in Lochristi

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken? Vraag het dan op bij de gemeente.

2.1.1. Identificatie

Naam: Parochiekerk Sint-Niklaas

Geografische ligging

- Dekenijstraat, 9080 Lochristi
- Provincie: Oost-Vlaanderen

Plaats in kerkelijke structuur

- Bisdom: Gent
- Dekenaat: Lokeren
- Parochie: Bavoparochie

Eigenaar: Gemeente Lochristi

Bescherming(en)

- De Sint-Nicolaaskerk van Lochristi is sinds 27 mei 1971 wettelijk beschermd als monument omwille van het algemeen belang gevormd door de historische waarde en de artistieke waarde.

Budgettaire gegevens

	Exploitatietoelage	Investeringsstoelage
2014	27.986,82	12.386,42
2015	20.499,16	0,00
2016	14.107,06	19.287,40
2017	11.589,27	0,00
2018	0,00	1.881,97
2019	12.834,35	15.565,29

2020	48.441,73	0,00
2021	22.447,79	0,00
2022	12.294,48	0,00
2023	6.592,47	0,00
2024	26.613,36	0,00

Vermogen (toestand 31/12/2024):

- Kasvoorraad : 52.684,93 euro
- Patrimoniumrekeningen : 73.036,53 euro
- Appartementen in eigendom Dorp-West

Aantal inwoners deelgemeente Lochristi (zonder parochie Hijfte) (toestand 1/01/2025):
12.761

2.1.2. Beschrijving

a) Cultuurhistorische waarde

In 1156 stond er te Lochristi reeds een kapel die afhing van de Heilig Kerstkerk te Gent, waarschijnlijk op de plaats van de huidige kerk. Oprichting van de parochie tussen 1221 en 1280. Voorheen een driebeukige vroeg-gotische kruiskerk uit de 13de eeuw. Heden georiënteerde bakstenen, transeptloze driebeukige plattelandskerk in classicistische stijl. Oudste deel van de kerk: vierkante gotische kruisingstoren van Balegemse en Ledische zandsteen uit de 15de eeuw onder korte leien spits, hersteld in 1461. Spitsboogvormige galmgaten verbonden door omlopende druiplijsten. Schip van vier traveeën onder een geknikt leien zadeldak; hoogkoor van drie traveeën met blinde driezijdige sluiting en twee recht gesloten zijkoren van één travee in het verlengde van de zijbeuken. Boven de huidige zoldering van het schip: resten van de overwelling in steen van Armentières aangebracht in 1632. Onder het dak van de zijbeuken: nog sporen van drie gedichte gotische vensters die het schip van de vroegere kruiskerk verlichtten. Het koor zou in 1654 vernieuwd zijn en gewelfd in 1695 met stucwerk door De Wilde uit Gent. Bij de vergrotingswerken van 1720 verdween het transept en werden de zijbeuken verbreed; overwelling in 1727. De sacristie in de zuidoostelijke hoek zou in 1725 bijgevoegd zijn, de berging in 1809. De vierkante doopkapel tegen de tweede travee van de zuidgevel dateert van 1837. Huidige sacristie (ten zuidoosten) opgericht in 1850. De geknikte westelijke puntgevel was vroeger bepleisterd en vertoont thans duidelijke sporen van de vergrotingswerken van 1720: bouwnaden en verschillend metselwerk. Zware versneden steunberen op de scheiding van de beuken met ertussen een verzaamd muurveld. Rechthoekig portaal van 1837 in een hardstenen omlijsting met rechte kroonlijst op pilasters. Rondboogvenster daarboven uitgespaard in een deels gedicht spitsbooglicht. Zijbeuken met hoekpilasters, zandstenen plint overeenkomstig de verbreding van 1720 en een blind steekboogvenster in zandstenen omlijsting met drupstenen. Zuid- en noordgevel met pilastergeleding en omlijste steekboogvensters onder een gelede daklijst. Een in 1815 gedichte steekboogpoort met zandstenen hoekblokken onder het tweede venster van de noordgevel. Smallere eveneens gedichte steekboogdeur in de vierde travee van de zuidelijke gevel. Schaarse sporen van de vroegere kerk: onder meer een gedicht spitsboogvenster in de

oostgevel van de noordelijke zijbeuk en de hoge zandstenen plint met sporen van vroegere vensters in het zuidelijk zijkoor. Blinde doopkapel met afgeknot tentdak voorzien van een kleine glazen lantaarn en gevelsteen met jaartal 1837. Sacristie voorzien van drie hardstenen gevelstenen met jaartal 1850 en vermelding van A. Buyl burgemeester, J. Leirens pastoor en D. Derkinderen bouwkundige. Zeven gesculpteerde statieën van Onze-Lieve-Vrouw van Zeven Weeën met houten omlijsting in 1875 opgehangen aan de buitenzijde van de kerk.

Bepoeterd en egaal licht geschilderd *kerkinterieur*. Bij de vergroting van de kerk verzwaarde kruisingspijlers rustend op spitsboogvormige scheibogen. Moerbogen van de overwelling van het hoogkoor met stucdecoratie in régencestijl. Zijbeuken overwelfd met kruisribgewelven. Schip opnieuw geplafonneerd in 1816. Stucfries met empiremotieven in de doopkapel.

Restauratie van het kerkgebouw en schilderwerken van het interieur naar ontwerp van architect R. Hanselaer begin van de jaren 1980.

Mobilair. Schilderijen. Jezus sterft aan het kruis met Maria, Heilige Johannes evangelist en Heilige Maria Magdalena, doek hoofdaltaar, 1817 door J.B. Maes-Canini. Jezus sterft aan het kruis met Heilige Maria Magdalena, olie op koper, 17de eeuw.

Beeldhouwwerken. Miraculeus, gepolychromeerd houten beeldje van Onze-Lieve-Vrouw van Lobos van circa 1635-1637, in 1808 overgebracht uit de kapel van Lobos. Gepolychromeerd houten beeld van de Heilige Nicolaas van Myra uit de 18de eeuw.

Hoofdaltaar van marmer en gemarmerd hout uit de 17de eeuw. Noordelijk zijaltaar door W. Wambach uit de 17de eeuw. Zuidelijk zijaltaar uit de 17de eeuw, afkomstig uit de kapel van Lobos. Houten lambriserings met ingewerkt koorgestoelte, door P. Nijs van 1775. Houten preekstoel van 1869 met gerecupereerde onderdelen van de vroegere preekstoel door W. Wambach van 1703. Eikenhouten gesculpteerde communiebank door P. Nijs, gedateerd 1760. Twee eiken biechtstoelen uit begin 18de eeuw, een door W. Wambach en een met geschilderd medaillon van de Goede Herder door J. Salens; derde biechtstoel van 1850 door D. Derkinderen. 18de-eeuwse houten reliekhouder en twee 18de-eeuwse reliekschrijnen van koper en hout. Arduinen doopvont met koperen deksel, voorzien van wapenschild van Lucas Munich (+ 1563), laatste bisschop van de Gentse Sint-Baafsabdij. Diverse 18de-eeuwse grafstenen gemetseld tegen de pijlersokkels. L. Bis en P. d'Estréorgel van 1662; gerenoveerd door P. van Peteghem (Gent) in 1763, verbouwd door P. van Peteghem in 1847; ombouw in 1903 door A. D'Hondt (Kessel-Lo) en laatste vernieuwbouw door J. Loncke (Esen).

b) Architecturale mogelijkheden

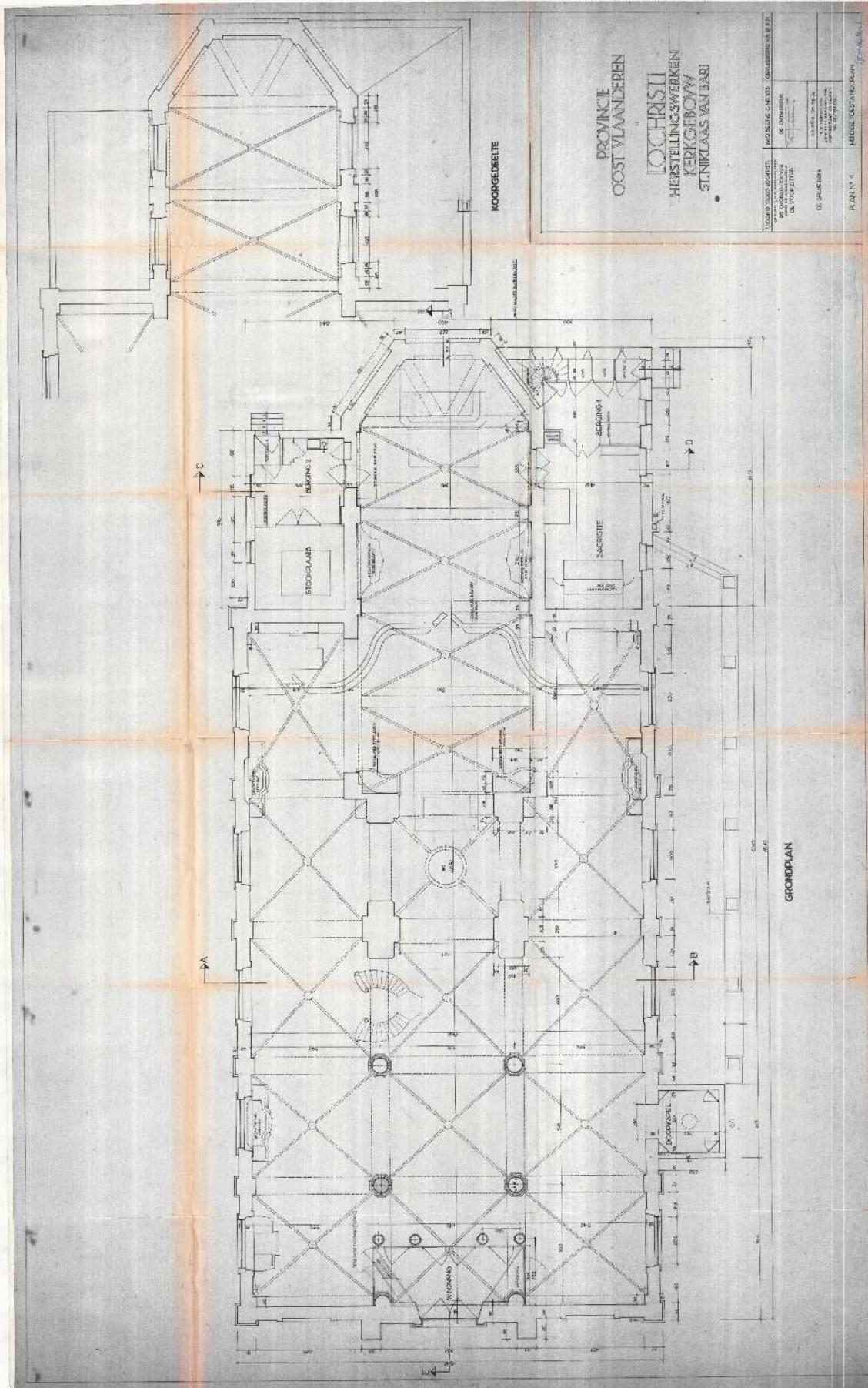
- de kerk beschikt over 388 zitplaatsen
- ingebouwde vieringtoren met zware pijlers die het zicht tussen schip en koor belemmeren
- vrij diep koor met ten noorden bergplaats en ten zuiden sacristie aangebouwd, beide volumes beschikken over een toegang naar buiten
- aangebouwde doopkapel aan de zuidzijde
- doopkapel staat op een enigszins verhoogd terras dat loopt over de volledige zuidzijde van het schip
- in de zuidgevel bevindt zich ter hoogte van de vieringtoren een dichtgemetselde muuropening
- ter hoogte van de doopkapel een dichtgemetselde muuropening aan de noordzijde
- voorzieningen in en rond kerkgebouw:
  - Er is een toilet aanwezig: naast de stookruimte

- Vereist vervanging
- Lavabo aanwezig
- Stromend water aanwezig
- Warm water aanwezig
- Verwarming
  - Gas
  - Laatste update verwarmingsinstallatie: 2001
  - Aansturing verwarming: thermostaat
- Buitenverlichting
- Geen branddetectie aanwezig
- Geen inbraakdetectie aanwezig (wel camerabewaking rond de kerk)
- Geluid
  - Installatie aan vervanging toe
  - Microfoon vast en mobiel
  - Luidsprekers zijn aan vervanging toe
- Contract met monumentenwacht: ja
- Contract met torenuurwerk: ja
- Aansturing klokken: ter plaatse
- Geen afzonderlijke bidplaats aanwezig
- Orgel aanwezig: klassiek, bespeelbaar
- Brandkoffer aanwezig
- Deuren zijn toegankelijk voor mindervaliden

c) Electrische installatie

- Opstelling teller: sacristie
- Opstelling centrale sturing: sacristie
- Type algemene verlichting
  - Gasontlading/spots
  - Deels actuele toestand
- Geen uit te voeren werken
- Multimedia
  - 4 schermen in functie van de zichtbaarheid op het koor
- Bliksemafleider aanwezig
- Geen zelfopenende toegangsdeuren aanwezig

Grondplan:

d) Bouwfysische toestand

Uit het Bouwkundig Inspectierapport van Monumentenwacht uit 2025 (zie volledig rapport in bijlage).

OVERZICHT VAN DE ADVIEZEN 40220-2025-B Sint-Niklaaskerk 0080 LOCHRISTI		verkort advies																
code	code	eenheid	indicatieve hoeveelheid	frequentie	lft te voeren door	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037
	2. Periodiek onderhoud																	
A2025/01	Gehéle object Behandeling i/jeren onderdelen tegen roest.			10j	Schilder			x										x
A2019/11	Schrijfwerk en beglazing Schilder of vernis het buitenschilderwerk.			7j	Schilder			x							x			
	3. Werken																	
A2019/01	Dak Herstel de leibedekking van de toren			1x	Dakwerker			x										
A2019/08	Kapconstructie en solder Herstel de oude houten gewelf van het middenschip			1x	Schrijfwerker					x								
A2025/02	Draagstructuur en overspanning Herstel het voegwerk van de schoorsteen en plaatselijk in de voorgevel.			1x	Aannemer voegwerken			x										
A2019/10	Schrijfwerk en beglazing Herstel de glasramen.			1x	Glasnier Schilder			x										
A2019/12	Afwerking en inrichting Herstel de binnenaafwerking.			1x	Schilder					x								
A2019/13	Site en omgeving Herstel de voetpaden en het terrein aansluitend op de kerl.			1x	Aannemer bestrating													x
	4. Veiligheid en toegankelijkheid																	
A2025/03	Gehéle object Maak de solders en het dak van het loor beter bereikbaar.			1x							x							
A2019/02	Dak Plaats genoemde staphalen op de torenspits			1x	Dakwerker					x								
	6. Op te volgen																	
A2019/09	Draagstructuur en overspanning Onderzoek de verzakking van de noordscijde.			1x														x
n.l.b. nader te bepalen		sl. stuk	u. uur	m ³ meeler	m ³ vierkante meeler	dm ³ vierkante decimeter	dm ³ kubieke decimeter	1x-éénmalig	2xj- twee maal per jaar	3j- om de drie jaar	perm- permanent	sog- som over geheel						

Hoewel Monumentenwacht de informatie voor dit inspectierapport met de grootste zorg samenstelt, zijn de adviezen en aanbevelingen vermeld in dit rapport louter indicatief. Monumentenwacht is niet verantwoordelijk voor fouten of vergissingen en is niet aansprakelijk voor enige directe, indirecte, gevolg- of incidentele schade die voortvloeit uit het gebruik van dit document (art. 8 van de voorwaarden voor dienstverlening).

e) Algemene bereikbaarheid

- Centraal gelegen in de gemeente (met rustoord, meerdere scholen, markt, handel en nijverheid, openbare diensten vlakbij)
- Op wandelafstand van de begraafplaats
- Zeer goede bereikbaarheid openbaar vervoer (8 x per uur)
- Voldoende aantal parkeerplaatsen in de buurt
- Er zijn parkeerplaatsen gereserveerd voor ceremoniewagens

2.1.3. Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving

- De kerk is beschermd sinds 27 mei 1971
- De kerk is, overeenkomstig het Algemeen Plan van Aanleg van Lochristi dd° 30/06/1994 gelegen in een zone voor openbare bestemming (zone bestemd voor gebouwen en inrichtingen van openbaar nut met culturele en administratieve bestemming, cultus, crematorium, begraafplaatsen, verzorging en diensten)
- Geen ruimtelijke plannen
- De kerk wordt omgeven door een groene zone (het voormalige kerkhof rond de kerk) met wandelpaden, (picknick)banken, enz.
- De toegang tot de kerk aan de westzijde (Dekenijstraat) gebeurt via brede trappen. De kerk is toegankelijk voor mindervaliden via een gelijkgronds toegangspad aan de noordzijde van de kerk (langs het oorlogsmonument)
- Parochiesecretariaat in gebouw eigendom van de kerkfabriek (Dorp-West), op wandelafstand van de kerk
- Geen aanwezigheid parochiezaal
- Geen aanwezigheid klooster

2.1.4. Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie

Liturgische mogelijkheden

a) Gebruik van het gebouw voor de eredienst

- Zondagsviering: Geen zondagsviering
- Weekdagviering: dinsdag om 8u30

Jaar	Doopsels	Vormelingen	Huwelijken	Uitvaarten
2020	0	0	0 (corona)	13
2021	0	0	1	7
2022	0	0	2	--

2023	0	0	0	--
2024	0	0	0	--

Communicatie

- Secretariaat van de parochie is gevestigd in Dorp-West 31a, Lochristi
- Communicatie betreffende de kerk gebeurt via gemeenschappelijke website van de Bavoparochie en "Kerk en Leven"
- Parochieploeg : samen via de gemeenschappelijke parochieploeg

b) Gebruik van het gebouw buiten de eredienst

- Kerk is open na de eredienst op dinsdagochtend tijdens de markt
- Concerten
- Tentoonstellingen (bv. Ambrosiana)
- Kerstmarkt
- Orgel is bespeelbaar
- Gezien de nabij gelegen Ankerkerk in Hijfte, werd geopteerd voor een verregaande nevenbestemming die het gedeelte voor het liturgische gebruik beperkt tot het koor en het gedeelte van het schip ten oosten van de toren. De toren en het schip van het kerkgebouw worden gebruikt door **Welzijnsschakel (Voedselbank)**.

c) Huidige of toekomstige behoeften

Het kerkbestuur heeft zich steeds open gesteld voor een verregaande valorisatie en engageert zich om dit in de toekomst te blijven doen, het kerkbestuur stelt zich ook receptief op voor andere activiteiten.

2.2. Parochiekerk Onze-Lieve-Vrouw en Sint-Petrus in

Zaffelare

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken? Vraag het dan op bij de gemeente.

2.2.1. Identificatie

Naam: Parochiekerk Onze-Lieve-Vrouw en Sint-Petrus

Geografische ligging

- Zaffelare-Dorp, 9080 Zaffelare
- Kadastraal gekend als 2^e afdeling, sectie C, perceelnummer 452b
- Provincie: Oost-Vlaanderen

Plaats in kerkelijke structuur

- Bisdom: Gent
- Dekenaat: Lokeren
- Parochie: Bavoparochie

Eigenaar: Gemeente Lochristi

Bescherming(en)

- Sinds 28 december 1936 is het koor van de Onze-Lieve-Vrouw en Sint-Pieterskerk beschermd als monument omwille van het algemeen belang gevormd door de archeologische in casu oudheidkundige waarde, de artistieke in casu kunstwaarde en de historische waarde.
- Bij ministerieel besluit van 22 februari 2006 werden de Onze-Lieve-Vrouw en Sint-Pieterskerk (uitbreiding van het bij Koninklijk Besluit van 28 december 1936 als monument beschermd koor), het kerkhof met omgevende kerkhofmuur en hekafsluiting met roepsteen, gebouwtje met toiletten en het gedenkteken voor de gesneuvelden van W.O. I, beschermd als monument omwille van het algemeen belang gevormd door de artistieke waarde, de historische waarde in casu de cultuurhistorische en architectuurhistorische waarde.

Budgettaire gegevens

	Exploitatietoelage	Investeringsstoelage
2014	27.614,67	18.352,60
2015	30.585,54	21.105,79
2016	39.775,31	9.196,00
2017	37.309,00	14.329,23
2018	38.064,52	4.780,24
2019	33.442,44	10.837,05
2020	28.004,66	5.171,54
2021	22.526,30	2.712,82
2022	34.987,32	14.229,60
2023	42.826,81	0,00
2024	20.010,29	90.000,00

Vermogen (toestand 31/12/2024):

- Kasvoorraad : 78.889,50 euro
- Patrimoniumrekeningen : 33.187,44 euro
- Woningen in eigendom Rechtstraat en Nerenhoek

Aantal inwoners deelgemeente Zaffelare (toestand 1/01/2025): 3.926

2.2.2. Beschrijving

a) Cultuurhistorische waarde

Inleiding.

Een groot deel van de kerk opgericht in de dertiende eeuw is afgebroken in 1897. Vermoedelijk is de 1ste pilaar vooraan rechts een overblijfsel van deze kerk. Het huidige hoogkoor en het oude nog bestaande zuidelijke zijkoor werden in de 15e eeuw gebouwd. Beide zijn opgetrokken in dezelfde grote bakstenen die toen gebruikelijk waren.

Tussen 1627 en 1690 werd het kerkgebouw grondig gerenoveerd in meerdere fasen: vernieuwing van het dak van het hoogkoor, verbreding van de zijbeuken van het kerkship, afbraak en heropbouw van het Onze-Lieve-Vrouwe koor en stenen overwelling van de volledige kerk.

Tussen 1897 en 1907 werden het hoogkoor uit de 15e eeuw en de zijkapellen uit de 15e en 17e eeuw gerenoveerd. Daarrond werd een hoofdzakelijk neogotische kerk gebouwd. Door een samenspel van verschillende invloeden ontstond een merkwaardige compositie. Het nieuwe kerkship werd gebouwd als een "basilicale" kerk: een gebouw met hoge middenbeuk en lagere zijbeuken. Het deel met de oude koren daarentegen doet denken aan een hallenkerk door de aanbouw van twee nieuwe zijkoren. Aan de westzijde van het kerkship werd een opvallend hoge stoere toren gebouwd. Het meubilair werd grotendeels vernieuwd en 32 brandglasramen werden geplaatst, waarvan 15 met taferelen.

De parochiekerk Onze-Lieve-Vrouw en Sint-Pieter is beschermd als monument op 22 februari 2006. Het koor van de parochiekerk werd al op 28 december 1936 beschermd.

Waarde

Onze-Lieve-Vrouw en Sint-Pieterskerk (uitbreiding van bij het Koninklijk Besluit van 28 december 1936 als monument beschermd koor) is beschermd als monument omwille van het algemeen belang gevormd door de:

Artistieke waarde

De vijftien glasramen in de koren van 1900 en 1905 zijn uit het atelier Gustave Ladon van Gent en zijn representatieve voorbeelden van de neogotische glasschilderkunst uit die periode. De zeer omvangrijke productie van Ladon staat bekend zowel om de technische kwaliteit van de uitvoering als om het raffinement van techniek en kleurgebruik.

Historische waarde in casu cultuurhistorische waarde

Als documentaire waarde getuigt de parochiekerk van Zaffelare van de derde en laatste ontginningsfase in de 13de eeuw in Vlaanderen, waarbij de invloedrijke Gentse Sint-Pietersabdij kort vóór 1260 het ontginnersdorp Zaffelare stichtte, met toekenning van een keure. In een vonnis van 1221 wordt toestemming verleend aan de Sint-Pietersabdij om op voormelde plaats van haar eigendom een kerk te bouwen en krijgt zij alleen het parochiaal recht.

Historische waarde in casu architectuurhistorische waarde

Architectuurhistorisch kent het gebouw een interessante bouwgeschiedenis en evolueert van een oorspronkelijk bescheiden middeleeuws parochiekerkje (reeds vermeld in 1246), in de 16de en 17de eeuw verrijkt met de uitbouw van de laatgotische koren, naar een monumentale eind-19de-eeuwse kerk. Deze laatmiddeleeuws hallenkerk werd in 1896 vergroot en heropgebouwd met een basilicaal schip en een westtoren (1907) in neogotische stijl naar ontwerp van architect Benjamin de Lestré de Fabriceckers uit Geraardsbergen.

b) Architecturale mogelijkheden

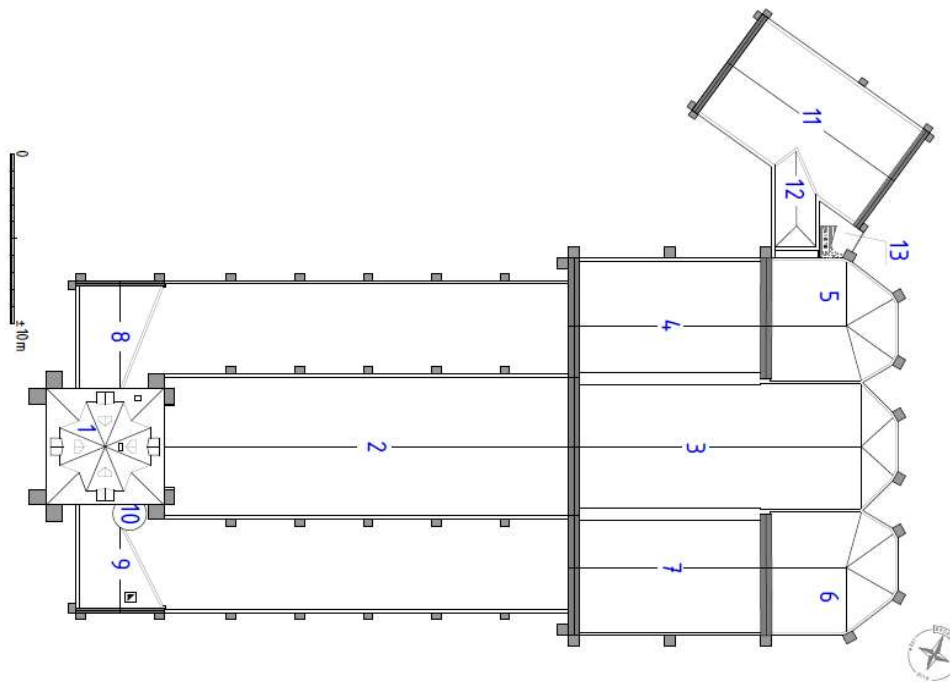
- de totale oppervlakte van de kerk bedraagt 1125 m²
- de kerk beschikt over 563 zitplaatsen
- goede akoestiek
- ruim kerkgebouw gedomineerd door een hoge westtoren
- ten noorden van het koor een enigszins haaks aansluitende sacristie
- voorzieningen in het kerkgebouw
  - Er is een toilet aanwezig: naast sacristie
  - Lavabo aanwezig
  - Stromend water aanwezig
  - Warm water is aanwezig

- Verwarming
  - Gas
  - Actuele toestand verwarming: Laatste update verwarmingsinstallatie: 2009
  - Aansturing verwarming: thermostaat
  - Buitenverlichting aanwezig: In goede toestand
- Geen branddetectie aanwezig
- Geen inbraakdetectie aanwezig
- Geluid
  - Installatie actueel
  - Microfoon vast en mobiel
  - Luidsprekers in orde
- Contract met monumentenwacht: Ja
- Contract met torenuurwerk: Ja
- Aansturing klokken: ter plaatse
- Afzonderlijke bidplaats aanwezig: sacristie
- Orgel aanwezig: 3 orgels aanwezig (waaronder 1 D'Hondt-orgel)
- Brandkoffer aanwezig
- Deuren zijn toegankelijk voor mindervaliden

c) Elektrische installatie

- Opstelling teller: sacristie
- Opstelling centrale sturing: sacristie
- Type algemene verlichting
  - Gasontlading
  - Situatie op te volgen
- Multimedia
  - Geen multimedia aanwezig
- Bliksemafleider aanwezig
- Geen zelfopenende toegangsdeuren aanwezig

Grondplan

SITUATIESCHETS
OLV en Sint-Petruskerk
Zaffelare

40811

d) Bouwfysische toestand

Bouwfysisch in goede staat.

Het kerkbestuur zorgt voor een permanent en toekomstgericht onderhoud aan de kerk.
Zie het Bouwkundig Inspectierapport van Monumentenwacht uit 2024 hieronder.

m OVERZICHT VAN DE ADVIEZEN 40811-2024-B1 Onze-Lieve-Vrouw en Sint-Petruskerk 9080 ZAFFELARE																		
code	rubriek element materiaal verkort advies	eenheid	indicatieve hoeveelheid	frequentie	uit te voeren door	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
2. Periodiek onderhoud																		
A2024/01	Gehele object Bescherm ijzeren onderdelen tegen roestvorming	n.t.b.	-	10j.	Schilder			x										x
A2024/02	Dak Onderhoud de leibedekking	n.t.b.	-	3j.	Dakwerker Monumentenwacht			x						x				x
A2024/03	Dak Laat regelmatig de aansluitingen nazien	n.t.b.	-	3j.	Monumentenwacht			x						x				x
A2024/04	Dakwaterafvoer Schilder de dakgoten	n.t.b.	-	7j.	Schilder								x					
A2024/05	Dakwaterafvoer Reinig regelmatig de afvoeren.	n.t.b.	-	j.				x					x					x
A2024/06	Schrijfwerk en beglazing Voer onderhoudsschilderwerken uit aan het buitenschrijfwerk.	n.t.b.	-	7j.	Schilder													
A2024/07	Site en omgeving Snoei de bomen die dicht tegen de kerf staan	n.t.b.	-	5j.				x										x
3. Werken																		
A2024/08	Dak Herstel de leibedekking van de toren.	n.t.b.	-	1x	Dakwerker			x										
A2024/09	Dakwaterafvoer Pas de vergaarbakken aan.	n.t.b.	-	1x	Loodgieter													
A2024/10	Dakwaterafvoer Herstel de gootbodern	n.t.b.	-	1x														
A2024/11	Draagstructuur en overspanning Herstel plaatselijk het voegwerk van het middenschip	n.t.b.	-	1x	Aannemer voegwerken			x										
A2024/12	Draagstructuur en overspanning Herstel het beschadigde anker	n.t.b.	-	1x	Metaalbewerker			x										
A2024/13	Draagstructuur en overspanning Herstel het voegwerk van de toren	n.t.b.	-	1x	Aannemer voegwerken													
A2024/14	Schrijfwerk en beglazing Herstel de beschadigde montanen.	n.t.b.	-	1x				x										
A2024/15	Site en omgeving Herstel of vernieuw het voetpad	n.t.b.	-	1x				x										
5. Welzijn - Milieu - Duurzaamheid																		
A2024/16	Kapconstructie en zolder Verwijder abesthoudende materialen.	n.t.b.	-	1x	Specialist													
n.t.b.: nader te bepalen st: stuk u: uur m: meter m³: kubieke meter dm²: vierkante decimeter dm³: kubieke decimeter 1x: éénmalig 2xj: twee maal per jaar 3j: om de drie jaar perm: permanent sog: som over geheel																		
Hoewel Monumentenwacht de informatie voor dit (inspectie)rapport met de grootste zorg samenstelt, zijn de adviezen en ramingen vermeld in dit rapport louter indicatief, geheel informatief en niet bindend. Monumentenwacht is niet verantwoordelijk voor fouten of vergissingen en is niet aansprakelijk voor enige directe, indirecte, gevolg- of incidentele schade die voortvloeit uit het gebruik van dit document (art. 8 van de voorwaarden voor dienstverlening)																		

m OVERZICHT VAN DE ADVIEZEN 40811-2024-I-Onze-Lieve-Vrouw en Sint-Petruskerk 9080 ZAFFELARE																			
code	rubriek element materiaal verkort advies	eenheid	indicatieve hoeveelheid	frequentie	uit te voeren door	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	
	Gehele Object																		
A2024/01	Gehele Object Conservatie van erfgoedobjecten door een gediplomeerd restaurator.			perm.	In eigen beheer	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
A2024/02	Gehele Object Bekijk onze onderhoudstips online.			perm.	In eigen beheer														
A2024/03	Gehele Object hout Verwijder de oppervlakteschimmel op hout			1x	In eigen beheer	x													
A2024/04	Gehele Object WANDAFWERKING Fris de afwerklaag op de wanden op			1x	Restauratie-aannemer										x				
	Interieurafwerking																		
A2024/05	Interieurafwerking Houd wijdwateren voldoende droog.			1x	In eigen beheer	x													
A2024/06	Interieurafwerking Reinig aangetaste objecten en interieurelementen en behandel ze met vloeibaar insecticide			1x	In eigen beheer	x		x											
A2024/07	Interieurafwerking Herstel het door vocht en zouten aangetaste pleisterwerk			1x	Vakman						x								
A2024/08	Interieurafwerking Laat indien gewenst de keramische en/of cementtegelvloeren herstellen.			1x	Vloerder historische tegels											x			
A2024/09	Interieurafwerking VLOERAFWERKING Doornikse steen marmer Laat ontbrekend voegwerk herstellen			1x	Vloerder historische tegels					x									
A2024/10	Interieurafwerking WANDAFWERKING wijdwateren Restaureer de wijdwateren.			1x	Conservator-restaurator steen											x			
A2024/11	Interieurafwerking vaste wandafwerking lambrisering Beheers het vochtprobleem in de doopkapel en verwijder de oppervlakteschimmel			1x	In eigen beheer														
A2024/12	Interieurafwerking VAST KERELUK MELBLAIR lambrisering Behandel de zone met zwamaantasting (Bruine eikenzwam) Donklorporia expansa en neem maatregelen			1x	In eigen beheer Vakman	x													
	Schrijnwerk en beglazing																		
A2024/13	Schrijnwerk en beglazing Onderhoud tijdig het hang- en sluitwerk en overig ijzerwerk			1x	Vakman historisch hang- en sluitwerk						x								
A2024/14	Schrijnwerk en beglazing BINNENSCHRIJNWERK tochtportaal binnendeur Fris de afwerking van de portaaldeur op			1x	Vakman														

e) Algemene bereikbaarheid

- Er zijn een voldoende aantal parkeerplaatsen in de omgeving van de kerk.
- Er zijn parkeerplaatsen gereserveerd voor ceremoniewagens
- Goede bereikbaarheid met het openbaar vervoer (2 x per uur)

2.2.3. Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving

- De kerk ligt centraal binnen de deelgemeente Zaffelare, in nabijheid van rustoord, sporthal, katholieke school, handel en nijverheid, bibliotheekfiliaal
- De kerk is beschermd sinds 1936 en 2006 (incl. kerkhof).
- De kerk is, overeenkomstig het Algemeen Plan van Aanleg van Lochristi dd° 30/06/1994 gelegen in een zone voor openbare bestemming (zone bestemd voor gebouwen en inrichtingen van openbaar nut met culturele en administratieve bestemming, cultus, crematorium, begraafplaatsen, verzorging en diensten)
- Geen ruimtelijke plannen
- De toegang tot de kerk gebeurt gelijkgronds via het kerkhof. De kerk is toegankelijk voor mindervaliden.
- Kerkhof in gebruik ligt veraf van de kerk. Rond de kerk ligt wel nog een niet meer in gebruik zijnde en ook wettelijk beschermd kerkhof
- Geen pastorie meer aan de kerk
- Parochiesecretariaat in in het LoS: Lochristi Sierteeltmuseum te Zaffelare-Dorp 83, 9080 Lochristi-Zaffelare
- Parochiale kring met feestzaal rechtover de kerk
- Geen aanwezigheid klooster

2.2.4. Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie

Liturgische mogelijkheden

a) Gebruik van het gebouw voor de eredienst

- Zondagsviering: zondag om 9 u

Jaar	Doopsels	Vormelingen	Huwelijken	Uitvaarten
2020	4	20	1 (corona)	9
2021	--	19	0	20
2022	--	25	1	--
2023	14	22	2	15
2024	7	16	2	10

-- Aantal volwassen catechisten (cijfers 2016): 7

Communicatie

- Secretariaat van de parochie is gevestigd in het LoS: Lochristi Sierteeltmuseum te Zaffelare-Dorp 83, 9080 Lochristi-Zaffelare
- Communicatie betreffende de kerk gebeurt via gemeenschappelijke website van de Bavoparochie en "Kerk en Leven"
- Parochieploeg : samen via de gemeenschappelijke parochieploeg

b) Gebruik van het gebouw buiten de eredienst

- Catecheseactiviteiten
- Concerten (2 per jaar)
- Zangkoor tijdens weekendvieringen is eerder beperkt. Het zangkoor geeft wel regelmatig een concert in het kerkgebouw
- Bidkapel (afgesloten met glas) voor bezoek buiten eredienst
- Virtuele rondleiding in kerkgebouw is mogelijk via de website : <http://www.fpz-Zaffelare.be/> met detailopnames van de Ladon-glasramen
- Tentoonstellingen, Floraliën
- Pinksterreceptie

c) Huidige of toekomstige behoeften

Het kerkbestuur doet pogingen om de erfgoedwaarden van het kerkgebouw in de kijker te zetten en staat ook open voor de organisatie van andere activiteiten zoals concerten, tentoonstellingen enz.

2.3. Parochiekerk Sint-Daniël Profet in Beervelde

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

2.3.1. Identificatie

Naam: Parochiekerk Sint-Daniël Profet

Geografische ligging

- Beervelde-Dorp, 9080 Beervelde
- Provincie: Oost-Vlaanderen

Plaats in kerkelijke structuur

- Bisdom: Gent
- Dekenaat: Lokeren
- Parochie: Bavoparochie

Eigenaar: Gemeente Lochristi

Bescherming(en)

- De toren van de kerk is beschermd als monument omwille van het algemeen belang gevormd door de archeologische in casu oudheidkundige waarde, de artistieke en de historische waarde sinds 4 november 1943.
- Er is een goedgekeurd beheersplan sinds 29 september 2017 voor de toren van de kerk opgemaakt naar aanleiding van de geplande restauratiewerken.

Budgettaire gegevens

	Exploitatietoelage	Investeringsstoelage
2014	19.549,06	0,00
2015	15.790,72	22.461,44
2016	11.024,39	0,00
2017	36.697,31	34.268,27
2018	33.454,69	15.070,39
2019	23.521,89	1.258,93
2020	26.492,58	6.762,58
2021	31.954,17	3.883,32

2022	31.893,13	0,00
2023	25.218,36	0,00
2024	39.355,32	0,00

Vermogen (toestand 31/12/2024):

- Kasvoorraad : 52.818,80 euro
- Patrimoniumrekeningen : 7.672,38 euro

Aantal inwoners deelgemeente Beervelde (toestand 1/01/2025): 2.917

2.3.2. Beschrijving

a) *Cultuurhistorische waarde*

Oorspronkelijke kapel gesticht begin 14de eeuw, zou circa 1600 vervangen zijn door een nieuw bedehuis waarvan alleen de gotische toren bewaard bleef. Bij de vergrotingswerken van het kerkgebouw in 1728 en 1824 bleef telkens de oude toren behouden. Tot 1809 bleef het bedehuis een succursale van de kerk van Destelbergen, van dan af zelfstandige parochiekerk. In 1927 werd de kerk gesloopt met uitzondering opnieuw van de toren waarachter een nieuwe neogotische kerk werd opgericht (1928) naar ontwerp van architect Henri Valcke.

Deze bakstenen nieuwbouw omvat een schip van drie traveeën met zijbeuken, doopkapel (ten westen), uitspringend transept, hoogkoor met zijkoren, sacristie en berging. Het te lange nieuwe kerkgedeelte verhoudt zich slecht tot de toren. Uitspringende vierkante bak- en zandstenen westelijke toren verklimmend naar een achtkantige geleding met hoge leien naaldspits. Vooruitspringend en waarschijnlijk later toegevoegd (18de eeuw?) rechthoekig portaal tussen de versneden steunberen met markerende hoekkettingen, afgedekt met leien lessenaarsdak. Daarboven werd een spitsboogvenster uitgespaard met driedelige tracering en druiplijst. Smalle zijaanbouwsels van het portaal met zandstenen hoekkettingen, een gedicht spitsboogvenster in de zijgevel en afgedekt met steil leien lessenaarsdak. Achtkantige klokkenkamer aan elke zijde verlicht door een smal rondboogvormig galmgat tussen omlopende waterlijsten. Binnenkerk met gele bakstenen overwelling op dito pijlers; kruisribgewelven met natuurstenen ribben.

Mobilair: Schilderijen. Jezus aan het kruis, 17de eeuw; Daniël in de leeuwenkuil, 18de eeuw; Kroning van Maria in de hemel door de Heilige Drievuldigheid, 18de eeuw; Onze-Lieve-Vrouw met Jezus en de kleine Johannes, 18de eeuw. Beeldhouwwerken. Gepolychromeerd houten beeld van Onze-Lieve-Vrouw met Kind, uit de 17de eeuw; gepolychromeerde houten buste van de Heilige Daniël in de leeuwenkuil, uit de 18de eeuw.

Eiken preekstoel in Lodewijk XV-stijl uit het midden van de 18de eeuw. Twee 18de-eeuwse eiken biechtstoelen.

20ste-eeuwse orgelkast met binnenwerk van vroeg 19de-eeuws orgel afkomstig van Vurste via de Sint-Eligiuskerk van Gentbrugge; in 1967 omgevormd tot tweeklaviersinstrument door firma Stevens (Duffel).

Open bakstenen kapel uit het tweede kwart van de 20ste eeuw tegen de kerkhofmuur; ouder gepolychromeerd houten kruisbeeld op imitatierots; hardstenen sokkelplaat in Lodewijk XVI-stijl voorzien van centraal medaillon met opschrift: " 't is een heylig/ en zalig gepeys/ voor d'overledene te/ bidden op dat sij van hunne sonden ontslagen worden".

Bron: Lanclus K. & Verbeeck M. 1993: *Inventaris van het cultuurbezit in België, Architectuur, Provincie Oost-Vlaanderen, Arrondissement Gent, Kantons Evergem - Lochristi*, Bouwen door de eeuwen heen in Vlaanderen 12N4, Brussel - Turnhout.

Auteurs: Verbeeck, Mieke

Datum tekst: 1993

b) Architecturale mogelijkheden

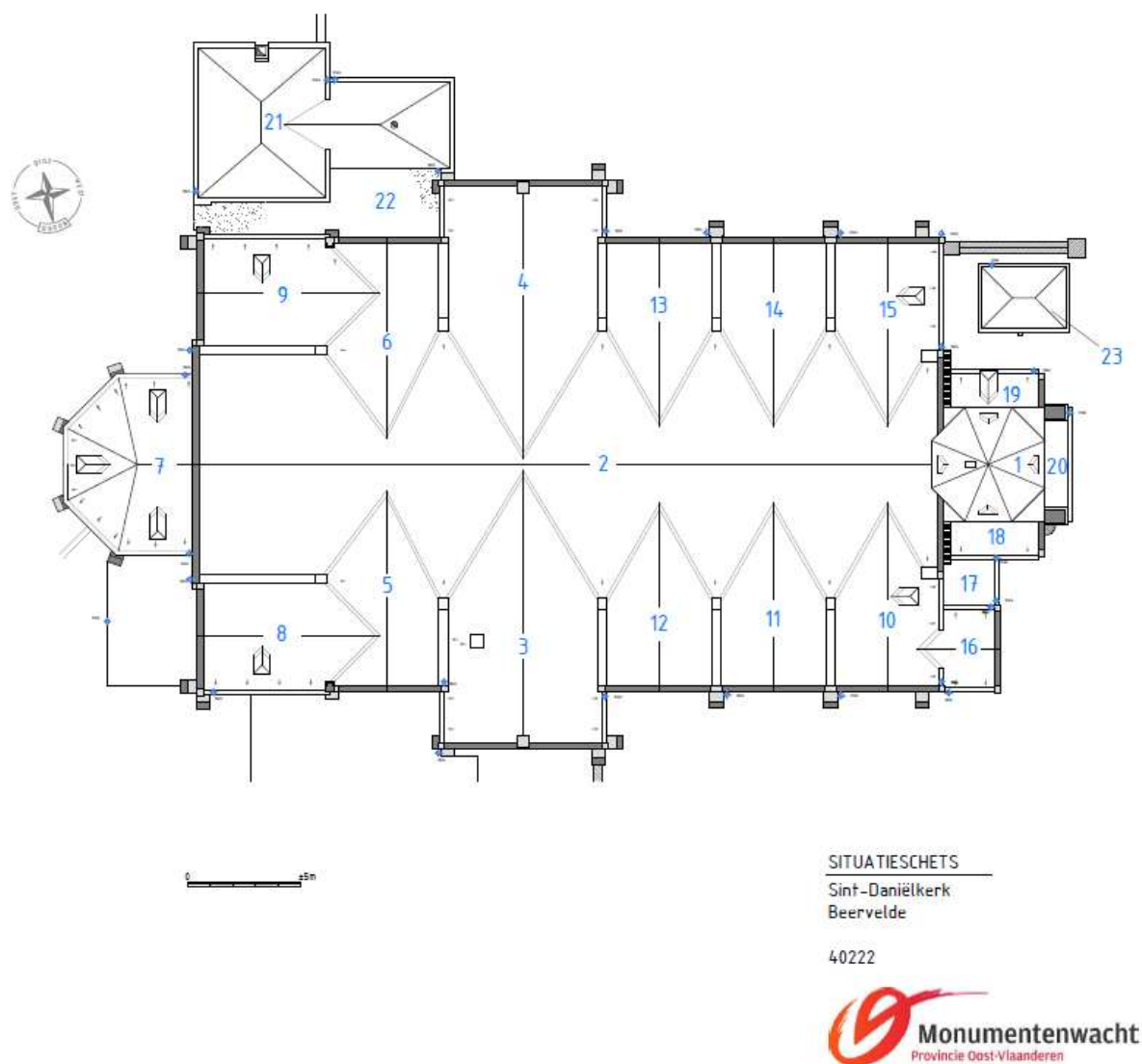
- de totale oppervlakte van de kerk bedraagt: 1000 m² met een omtrek van 130 meter
- de kerk beschikt over 476 zitplaatsen
- redelijk goede akoestiek
- voorzieningen in het kerkgebouw
- Er is een toilet aanwezig: buiten aan deur, dit werd opgefrist en is nu in orde; tevens wordt de netheid opgevolgd.
  - Geen lavabo aanwezig
  - Stromend water aanwezig
  - Geen warm water aanwezig
  - Verwarming
    - Stookolie
    - Niet echt modern
    - Laatste update verwarmingsinstallatie: 1985
    - Aansturing verwarming: afstandsbediening
  - Buitenverlichting aanwezig
    - In orde
  - Geen branddetectie aanwezig
  - Geen inbraakdetectie aanwezig
  - Geluid
    - Actuele installatie
    - Microfoon vast en mobiel
    - Luidsprekers zijn in orde
  - Contract met monumentenwacht: Ja
  - Contract met torenuurwerk: Ja er is een contract met Clock-oMatic
  - Aansturing klokken: op afstand
  - Afzonderlijke bidplaats aanwezig: is aanwezig achteraan in de kerk met Onze-Lieve-Vrouw van Altijd Durende Bijstand
  - Orgel aanwezig
  - Er is een brandkoffer aanwezig
  - Deuren zijn toegankelijk voor mindervaliden

c) Elektrische installatie

- Er dienen aanpassingen te gebeuren om de beveiliging te garanderen. Architect Bressers maakt momenteel de raming op.
- Opstelling teller: sacristie
- Opstelling centrale sturing: vooraan op kolom
- Type algemene verlichting
  - Gasontlading/spots
  - Deels actuele toestand

- Geen uit te voeren werken
- Multimedia
  - De 2 schermen zijn aangesloten op een multimedia-PC; de geluidsinstallatie is er eveneens op aangesloten.
- Bliksemafleider aanwezig
- Geen zelfopenende toegangsdeuren aanwezig

Grondplan van de kerk:

d) Bouwfysische toestand

Bouwfysisch is het gebouw in een redelijke tot goede staat maar het metselwerk moet dringend hervoegd worden, ook het houtwerk moet gerestaureerd worden, voor beiden is er een lopend restauratie dossier.

Uit het Bouwkundig Inspectierapport van Monumentenwacht uit 2019 (zie volledig rapport in bijlage).

OVERZICHT VAN DE ADVIEZEN 40222-2019-B Sint-Daniëlkerk 0080 BEERVELDE																			
code	rubriek element materiaal verkort advies	eenheid	indicatieve hoeveelheid	frequentie	uit te voeren door	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	
	Dak																		
A2019/03	Dak Schilder de dakkapellen van de toren	n.t.b.	-	7j.	Schilder	x							x						
A2019/04	Dak Vervang de pironnen op de dakkapellen van de kerk	n.t.b.	-	1x	Dakwerker	x													
A2019/01	Dak Herstel de leibedekking	n.t.b.	-	2j.	Dakwerker			x						x					x
A2019/05	Dak Vervang de staphaken op de toren door genommerde exemplaren	n.t.b.	-	1x	Dakwerker			x											
A2019/02	Dak Herstel de aanstrijkmortel van de nok	n.t.b.	-	6j.	Dakwerker						x								x
A2019/06	Dak Schilder het torenkruis	n.t.b.	-	10j.	Schilder						x								
	Dakwaterafvoer																		
A2019/07	Dakwaterafvoer Behandel de stampijpen tegen roest	n.t.b.	-	10j.	Schilder			x											x
	Draagstructuur en overspanning																		
A2019/06	Draagstructuur en overspanning Bevestig het muuranker	n.t.b.	-	1x	Timmerman	x													
A2019/08	Draagstructuur en overspanning Herstel het voegwerk	n.t.b.	-	1x	Aannemer voegwerken			x											
	Schrijnwerk en beglazing																		
A2019/10	Schrijnwerk en beglazing Schilder het buitenschrijnwerk en de boeipanken	n.t.b.	-	7j.	Schilder			x							x				
	Technische installatie																		
A2019/11	Technische installatie Behandel het luwerk tegen roest	n.t.b.	-	10j.	Schilder			x											x

n.t.b.: nader te bepalen st: stuk uc: uur m: meter m²: vierkante meter m³: kubieke meter dm³: vierkante decimeter dm³: kubieke decimeter 1x: éénmalig 2x: tweemaal per jaar 3x: om de drie jaar perm: permanent sog: som over geheel

Hoewel Monumentenwacht de informatie voor dit (inspectie)rapport met de grootste zorg samenstelt, zijn de adviezen en aanwijzingen vermeld in dit rapport louter indicatief, geheel informatief en niet bindend. Monumentenwacht is niet verantwoordelijk voor fouten of vergissingen en is niet aansprakelijk voor enige directe, indirecte, gevolg- of incidentele schade die voortvloeit uit het gebruik van dit document. (art. 8 van de voorwaarden voor dienstverlening)

e) Algemene bereikbaarheid

- Er zijn een beperkt aantal parkeerplaatsen aan de noordzijde van de kerk (Beervelde Dorp). Via het kerkhof en de Kloosterstraat, waar er wel meerdere parkeerplaatsen zijn, is de kerk ook goed bereikbaar.
- Er zijn parkeerplaatsen gereserveerd voor ceremoniewagens
- Goede bereikbaarheid met het openbaar vervoer (4 x per uur)

2.3.3. Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving

- De kerk ligt centraal binnen de deelgemeente Beervelde, in nabijheid van scholen, handel en nijverheid, bibliotheekfiliaal, enz.
- De toren van de kerk is beschermd sinds 1943.
- De kerk is, overeenkomstig het Algemeen Plan van Aanleg van Lochristi dd° 30/06/1994 gelegen in een zone voor openbare bestemming (zone bestemd voor gebouwen en inrichtingen van openbaar nut met culturele en administratieve bestemming, cultus, crematorium, begraafplaatsen, verzorging en diensten)
- Geen ruimtelijke plannen
- de toegang tot de kerk gebeurt via een vrij ruime doorgang. De kerk is gemakkelijk toegankelijk ook voor mindervaliden
- Geen pastorie meer aan de kerk, voormalige pastorie in gebruik als bibliotheek
- Pastorietuin is publiek toegankelijk via doorbraak in de ommuring ten zuiden van het kerkkoor/sacristie en tevens vanuit Beervelde-Dorp, via de doorgang naast de bibliotheek.
- Parochiesecretariaat in nabijheid kerk (gebouw eigendom van de kerkfabriek)
- Parochiaal centrum naast de kerk
- Geen aanwezigheid klooster
- Begraafplaats ten zuiden van de kerk (gelegen tussen Kerkwegel en Gemeentelijke basisschool)
- Toegangspoort tot kasteel van Beervelde met park aan de overzijde van de straat (ten noordoosten van de kerk)

2.3.4. Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie

Liturgische mogelijkheden

a) Gebruik van het gebouw voor de eredienst

- Zondagsviering: zaterdag om 18 u

Jaar	Doopsels	Vormelingen	Huwelijken	Uitvaarten
2020	5	19	0 (corona)	10
2021	--	47	1	15
2022	--	48	2	--

2023	6	31	2	15
2024	7	22	5	13

- Woorddiensten mogelijk door leden parochieploeg

Communicatie

- Secretariaat van de parochie is gevestigd in Beervelde-Dorp 64A; 9080 Beervelde.
- Communicatie betreffende de kerk gebeurt via gemeenschappelijke website van de Bavoparochie en “Kerk en Leven”
- Parochieploeg : samen via de gemeenschappelijke parochieploeg

b) Gebruik van het gebouw buiten de eredienst

- Catecheseactiviteiten
- Concerten
- Zangkoor tijdens weekendvieringen
- Virtuele rondleiding beschikbaar op:
https://www.the360experience.be/portfolio_item/sint-danielkerk-beervelde-virtuele-rondleiding/

c) Huidige of toekomstige behoeften

Het kerkbestuur streeft ernaar het kerkgebouw zo aantrekkelijk mogelijk te maken en het mogelijke gebruik ervan bekend te maken via diverse kanalen. In functie van de concerten en vooral de opbouw en afbraak is er een nood aan om dit vlotter te laten verlopen zodat dit ook minder tijdsintensief is voor alle partijen.

2.4. Parochiekerk Sint-Eligius in Zeveneken

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken? Vraag het dan op bij de gemeente.

2.4.1. Identificatie

Naam: Parochiekerk Sint-Eligius

Geografische ligging

- Zeveneken-Dorp, 9080 Zeveneken
- Provincie: Oost-Vlaanderen

Opmerking:

Tot 16 maart 2024 omvatte de parochie Sint-Eligius niet alleen de deelgemeente Zeveneken, maar ook een deel van het grondgebied Lokeren.

De volgende straten van de stad Lokeren, behoorden tot die datum ook tot de parochie Sint-Eligius.

- Gentse Steenweg: vanaf het onpare nummer 249 en het pare nummer 310
- Hoekstraat: alle onpare nummers
- Moleneindstraat: vanaf het onpare nummer 69 en het pare nummer 70
- Doorgangstraat: volledig
- Nieuwpoortstraat: volledig
- Drongenstraat: volledig

Ingevolge de publicatie in het Belgisch Staatsblad op 6 maart 2024 van het Ministerieel besluit van 20 februari 2024 houdende de erkenning van de wijziging van de gebiedsomschrijving van de erkende lokale geloofsgemeenschap 'Sint-Eligius Zeveneken' te Lochristi waarbij de parochiegrenzen worden aangepast aan de gemeentegrenzen, werd het grondgebied van de Sint-Eligiusparochie op 16 maart 2024 gelijkgebracht met het grondgebied van de gemeente Lochristi, deelgemeente Zeveneken.

Aangezien de parochie Sint-Eligius ongeveer 2/3 op het grondgebied van de gemeente Lochristi lag en 1/3 op het grondgebied van de stad Lokeren, werd tot 16 maart 2024 de volgende verdeelsleutel toegepast m.b.t. het betalen van de exploitatie- en investeringstoelagen: 67% voor de gemeente Lochristi en 33% voor de stad Lokeren.

Vanaf 16 maart 2024 komen de exploitatie- en investeringstoelagen volledig ten laste van de gemeente Lochristi.

Plaats in kerkelijke structuur

- Bisdom: Gent
- Dekenaat: Lokeren
- Parochie: Bavoparochie

Eigenaar: Gemeente Lochristi

Bescherming(en)

- Het orgel van de Sint-Eligiuskerk is beschermd als monument sinds 19 augustus 1980 omwille van het algemeen belang gevormd door de historische waarde.
- Het volledige kerkgebouw is sinds 1 februari 1993 beschermd als monument omwille van het algemeen belang gevormd door de historische waarde, de artistieke waarde en de historische in casu documentaire waarde.
- Het kerkgebouw is met het ommuurd kerkhof sinds 1 februari 1993 ook beschermd als dorpsgezicht omwille van het algemeen belang gevormd door de historische waarde en de artistieke in casu beeldbepalende waarde.

Budgettaire gegevens (Lochristi en Lokeren samen)

	Exploitatietoelage	Investeringstoelage
2014	11.821,73	11.367,64
2015	2.921,39	16.598,77
2016	28.091,43	0,00
2017	2.706,00	91.420,00
2018	19.852,65	72.187,57
2019	10.238,82	62.356,33
2020	24.429,87	47.760,52
2021	0,00	0,00
2022	8.761,86	0,00
2023	9.684,85	0,00
2024	49.229,29	96.384,12

Vermogen (toestand 31/12/2024):

- Kasvoorraad : 23.602,44 euro
- Patrimoniumrekeningen : 607.935,21 euro

Aantal inwoners deelgemeente Zeveneken (toestand 1/01/2025): 2.461

2.4.2. Beschrijving

a) Cultuurhistorische waarde

Naar het oosten georiënteerde kerk met grotendeels ommuurd omringend kerkhof, aan de straatkant echter afgesloten door een decoratief ijzeren hek op hardstenen dorpel en met twee toegangshekken aan gewitte vierkante bakstenen hekpijlers met siervaas. Stichting van de parochie teruggaand tot 1281, wanneer de graaf van Vlaanderen, Gwijde van Dampiere een stuk grond schenkt op de plaats zogenaamd Zeveneken, voor de bouw van een kapel of kerk. In 1287 werden de schenkingen voor de oprichting van een nieuwe kerk door de bisschop van Doornik goedgekeurd.

Thans een driebeukige transeptloze hallenkerk van vijf traveeën onder drie parallelle zadeldaken (leien) met ingebouwde westtoren; hoofdkoor van één travee met driezijdige sluiting, geflankeerd door sacristie (ten noorden) en berging (ten zuiden); zijkoren met driezijdige sluiting; aansluitend bij de zuidelijke zijbeuk een doopkapel en berging (voormalig lijkhuis).

Slechts schaarse gegevens bekend over de bouwgeschiedenis van de kerk. De achtkantige toren op vierkante basis in vroeg-gotische stijl kan in oorsprong opklimmen tot de 14de of de 15de eeuw, van het achthoekige bovendeel wordt doorgaans verondersteld dat het om een 16de-eeuws bouwwerk gaat. Verschillende baksteenformaten in hoogkoor en zijkoren zouden op diverse bouwwerken aan de oostzijde wijzen, waarschijnlijk te situeren tussen de 14de eeuw en de tweede helft van de 16de eeuw. Later gedichte spitsboogvensters in de oostgevel van de koren herinneren aan de gotische bouwfase. In de tweede helft van de 16de eeuw zou de kerk in gebruik genomen zijn voor de protestantse eredienst en daartoe, na de verwoestingen aangericht in 1580, hersteld zijn. Kerkrekeningen van 1615 en 1617 vermelden herstellingswerken aan de kerk. Tot de 17de eeuw vertoonde de plattegrond een eenbeukige kerk met westtoren en een hoogkoor geflankeerd door twee zijkoren met twee zijvensters. Als dusdanig afgebeeld op een kaart van 1619. In 1713 bouw van de zuidelijke sacristie (gedagtekend op het gewelf). In 1715 volgt een uitbreiding van de zijkoren. In 1773 bouw van de zijbeuken naar ontwerp van meester metsler Fr. Drieghe. Constructie van een nieuwe sacristie (ten noorden) naar ontwerp van Beeckman in 1844 en een doopkapel met lijkhuisje tegen de zuidgevel in 1862. Beenderhuis en Calvarie in 1845 verplaatst achter het hoogkoor. Bouw van een nieuw zijportaal tegen de noordbeuk in 1923.

Gewitte bakstenen kerk op een gepikte plint. Talrijke sporen van oudere bouwelementen en -materialen in het metselwerk. Westelijke bouw vertoont een zeer eenvoudige opstand. Oudste gedeelte, voor de middenbeuk, afgelijnd door hoge versneden steunberen waartussen zich het overliefelde korfboogvormige portaal en een verkleind spitsboogvenster bevinden. Puntgevels van de flankerende zijbeuken met sporen van een gedicht steekboogvenster en een topoculus. Bouwnaden in het metselwerk ter hoogte van de vroegere eenbeukige zaalkerkgevel. De westelijke bouw wordt echter vooral gemarkeerd door de achtkantige "witte Brabantse hardstenen" (sic) toren oprijzend boven middenbeuk en portaal. Vierkante basis verklimmend naar een achtkantige bovenbouw. Zandstenen hoekkettingen omlijsten de gevelvlakken en de spitsboogvormige galmgaten onder aflijnende verbonden waterlijsten. Leien torenspits met torenuurwerk waarvan reeds melding in 1580, aan de noordzijde. Classicistische opstand van de zijbeuken gekenmerkt door travee-indeling door middel van lisenen en steekboogvensters met glas in lood. Aflijnende getrapte daklijst. Doopkapel tegen tweede en derde travee van zuidelijke zijbeuk onder leien schilddak. Koren verlicht door steekboogvensters. Centrale apsis met gedichte spitsboogvensters. Sacristieën onder leien tentdak. Het in 1923 toegevoegde noordportaal vertoont boven de deur een tegeltableau met engelenfiguren, kelk en de tekst "Eerbied aan Gods huis", gesigneerd "Gand Ach. Van Doorne". Kruisbeeld tegen een rondboogvormig spaarveld onder afdak (leien) van de oostmuur van het hoogkoor boven een polychroom gesculpteerd vagevuurtafereel in een rots met slang aan de voeten van het kruis; rotsberg achter een gedecoreerde arduinen afsluiting met drie doodshoofden en twee siervazen op de hoeken.

Bepreisterd en recent herschilderd *kerkinterieur* in classicistische stijl. Scheibogen met geprofileerde lijsten en sluitstenen rustend op vroeger gemarmerde Toscaanse zuilen. Gewelven gescheiden door gordelbogen rustend op consoles met classicistische motieven.

Gekalkte eiken gordelbogen in de koren. Koepelgewelf van de zuidelijke sacristie verdeeld door kruisribben en versierde gordelbogen met rozet en putti als centraal versieringsmotief. Initialen van de bouwheer en bouwjaar in het stucwerk van de zoldering: "J.B.V.H." en "1713". *Mobilair: Schilderijen*. Vlaamse school, De Heilige Eligius van Noyon overhandigt de koning twee zadels, tweede helft van de 17de eeuw; Genezing van kreupelen door de Heilige Eligius, 18de eeuw; Bisschopswijding van de Heilige Eligius, 18de eeuw.

Hoofdaltaar: portiekaltaar (hout en steen) van 1766 tabernakel van 1832 door F. Nirnmegeers, altaardoek Jezus aan het kruis van 1653 door P. Beernaert. Noordelijk zijaltaar, portiekaltaar gewijd aan Onze-Lieve-Vrouw van 1874 door L. Verwimp. Zuidelijk zijaltaar, portiekaltaar gewijd aan de Heilige Eligius van 1883 door M. Zens. Koorgestoelte, hout, 18de eeuw. Lambrisering, hout, 17de, 18de eeuw, met 19de-eeuwse aanpassingen. IJzeren communiebank van 1853 door Delanicq. Preekstoel, hout, 17de eeuw met aanpassingen van 1906 door Rooms. Drie 18de-eeuwse biechtstoelen. 18de-eeuws marmeren doopvont met koperen deksel.

Orgel van 1773 door P. van Peteghem (Gent) met orgelkast in Lodewijk XV-stijl door A. Nuyten; wijzigingen van 1822 door P.J. de Volder (Gent); totale renovatie van het instrument in het oude meubel in 1871 door P.J. Vereecken (Gijzegem); circa 1920 wijzigingen door A. D'Hondt (Kessel-Lo) en door J. Loncke (Esen) in 1955.

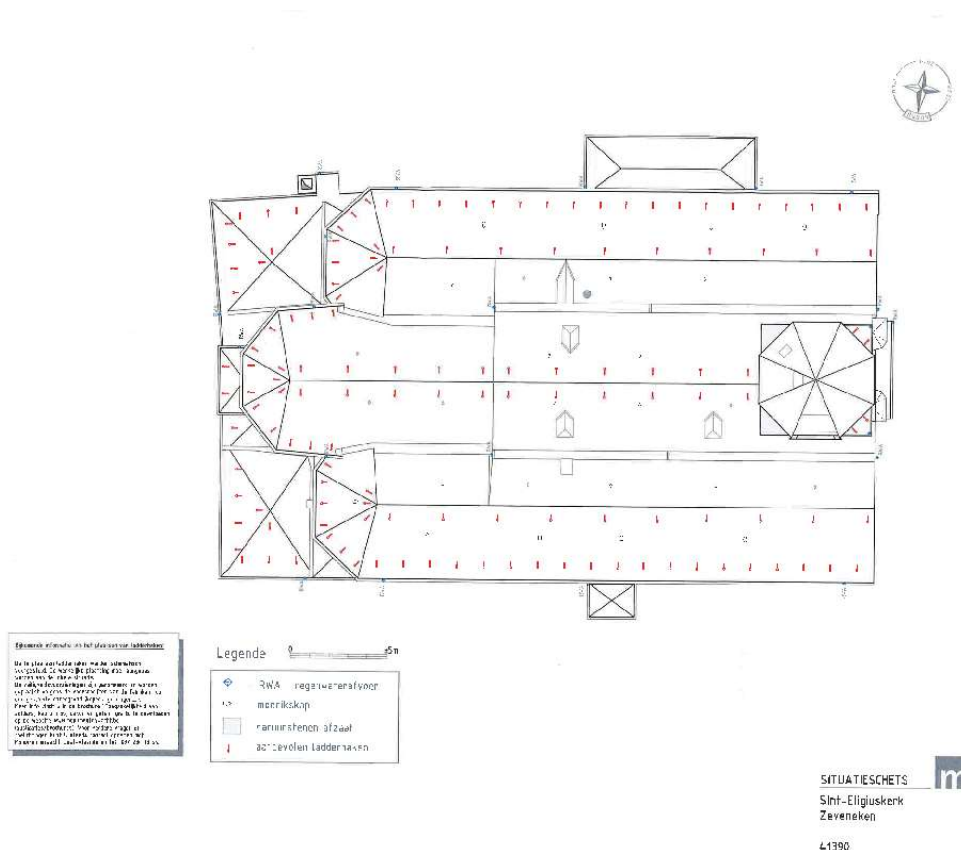
b) Architecturale mogelijkheden

- de kerk beschikt over 408 zitplaatsen
- de kerk heeft een goede akoestiek
- voorzieningen in het kerkgebouw:
  - Er is een toilet aanwezig: buiten aan deur
    - Perfecte toestand
  - Lavabo aanwezig
  - Stromend water aanwezig
  - Warm water aanwezig
  - Verwarming
    - Stookolie
    - Toestand verwarmingsinstallatie: ongeveer 30 jaar geleden geplaatst
    - Laatste update verwarmingsinstallatie: niet gekend
    - Aansturing verwarming: thermostaat (eventueel aan te passen)
  - Buitenverlichting aanwezig
    - bestaat uit 2 lantarens aan de ingang, een betere verlichting op gevel en toren werd verwijderd na de restauratie werken
  - Geen branddetectie aanwezig
  - Geen inbraakdetectie aanwezig
  - Geluid
    - Installatie is te vervangen
    - Microfoon vast
    - Luidsprekers zijn te vervangen
  - Contract met monumentenwacht: Ja
  - Contract met torenuurwerk: Ja, contract met Clock-O-Matic na automatisatie ca. 35 jaar geleden

- Aansturing klokken: ter plaatse
- Geen afzonderlijke bidplaats aanwezig
- Orgel aanwezig
- Brandkoffer aanwezig in de sacristie.
- Deuren zijn toegankelijk voor mindervaliden

c) *Electrische installatie*

- Opstelling teller: niet gekend
- Opstelling centrale sturing: niet gekend
- Type algemene verlichting
  - Gasontlading
  - Algemene toestand: deel verlichting werd ooit vernieuwd; deel elektrische verwarming werd toen behouden
- Niet geweten of er uit te voeren werken zijn
- Multimedia
  - Geen multimedia
- Bliksemafleider aanwezig
- Geen zelfopenende toegangsdeuren aanwezig

d) *Bouwfysische toestand*

Uit het Bouwkundig Inspectierapport van Monumentenwacht uit 2020 (zie volledig rapport in bijlage).

Daken volledig gerestaureerd en overige restauratiewerken waren nog bezig. Herstel van de interieurafwerking is nodig na de bouwkundige ingrepen.

OVERZICHT VAN DE ADVIEZEN 41390-2020-B Sint-Eigisuskerk 9080 ZEVENEKEN																			
code	rubriek element materiaal verkort advies	eenheid	indicatieve hoeveelheid	frequentie	uite voeren door	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	
	2. Periodiek Onderhoud																		
A-2020/01	Gehele object plat dak goten Maak goten en daken regelmatig proper, zodat een vlotse regenwaterafvoer gewaarborgd wordt.	u	4	2x/j.		xx	xx	xx	xx	xx	xx	xx	xx	xx	xx	xx	xx	xx	xx
A-2020/06	Dak Voer regelmatig onderhoud uit aan het schrijfwerk ter hoogte van de daken.	n.l.b.	-	7j.	Schilder														
A-2020/07	Draagstructuur en overspanning Voer het onderhoudschilderwerk uit aan alle ijzeren onderdelen.	n.l.b.	-	10j.	Schilder														
	3. Werken																		
A-2020/04	Dak Plaats het sluitwerk op de dakkapellen.	n.l.b.	-	1x	Dakwerker	x													
A-2020/05	Dak Verbeter de bevestiging van de grensdeels van het torenlук	n.l.b.	-	1x	Dakwerker			x											
A-2020/03	Dakwaterafvoer plaats afvoerpijpies aan de oostzijde van beide zakgoten.	n.l.b.	-	1x	Dakwerker			x											
A-2020/10	Draagstructuur en overspanning Herstel de plint en schilder de buitenmuren	n.l.b.	-	10j.	Restauratie-aannemer			x											x
A-2020/09	Schrijfwerk en beglazing restaureer de glas-in-loodramen	n.l.b.	-	1x	Glaszener			x											
A-2020/11	Afwerking en inrichting Restaureer het interieur van de kerk	n.l.b.	-	1x				x											
A-2020/12	Site en omgeving Pas het terrein rond de kerk aan (in de mate van het mogelijke).	n.l.b.	-	1x															

e) Algemene bereikbaarheid

- Goede bereikbaarheid met het openbaar vervoer (4 x per uur)
- Er zijn een beperkt aantal parkeerplaatsen in de omgeving van de kerk.
- Er zijn parkeerplaatsen gereserveerd voor ceremoniewagens

2.4.3. Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving

- De kerk ligt centraal binnen de deelgemeente Zeveneken, in nabijheid van rustoord, school, handel en nijverheid, bibliotheekfiliaal, ...
- De kerk is beschermd sinds 1980 voor het orgel en het volledige gebouw (als monument) en het kerkhof (als stads- en dorpsgezicht) sinds 1993
- De kerk is, overeenkomstig het Algemeen Plan van Aanleg van Lochristi dd° 30/06/1994 gelegen in een zone voor openbare bestemming (zone bestemd voor gebouwen en inrichtingen van openbaar nut met culturele en administratieve bestemming, cultus, crematorium, begraafplaatsen, verzorging en diensten)
- Geen ruimtelijke plannen
- Heraanleg van de straat in 2021
- Heraanleg kerkhof en kerkplein, grasbedekking dus eventueel potentieel voor de opvang van regenwater van het kerkdak
- De toegang tot de kerk gebeurt via een brede, gelijkgrondse toegangsweg tussen de pijlers van de omheining van het kerkhof. De kerk is toegankelijk voor mindervaliden
- Beschermd kerkhof rond de kerk afgeboord met een kerkhofmuur, hekwerk en bomen aan de straat. Via het 'oude' beschermde kerkhof bereikt men ook de recentere achterliggende begraafplaats
- Geen pastorie meer aan de kerk
- Geen parochiaal centrum of parochiesecretariaat, wel wekelijks permanentie in de kerk
- Parochie Zeveneken is gelegen op het grondgebied van twee gemeenten
- Aanwezigheid van een klooster (Woonzorgcentrum met kapel)

2.4.4. Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie

Liturgische mogelijkheden

a) Gebruik van het gebouw voor de eredienst

- Zondagsviering: Geen zondagsviering
- Geen weekdagviering

Jaar	Doopsels	Vormelingen	Huwelijken	Uitvaarten
2020	0	0	0 (corona)	7
2021	0	0	0	2
2022	0	0	1	10
2023	0	0	3	6
2024	0	0	1	8

- Eucharistieviering/gebedsvieringen voor de school

Communicatie

- Communicatie betreffende de kerk gebeurt via gemeenschappelijke website van de Bavoparochie en “Kerk en Leven”
- Parochieploeg : samen via de gemeenschappelijke parochieploeg

b) Gebruik van het gebouw buiten de eredienst

- Dagelijks is kerkgebouw open: erkend als Open Kerk.
- Catecheseactiviteiten (voorbereidingen eerste communie en vormsel)
- Concerten, orgel en andere (Kerstconcert, Ceciliaviering, enz.)
- (Foto- en Kunst)tentoonstelling en receptie
- Occasioneel een klas van de school die de kerk bezoekt
- Activiteiten en rondleidingen op Erfgoeddag, Open Monumentendag
- Rustpunt en oord van contemplatie
- Jaarlijks vinden in onze kerk minstens 3 misvieringen plaats door de plaatselijke Sint-Eloischool.
- Meerdere repetities van toneeltjes en zang voor deze vieringen worden dan ook in de kerk gehouden.

Opmerkingen

- Een deel van de liturgische vieringen in Zeveneken gaan door in de kapel van de zusters van de Kindsheid Jesu (Woonzorgcentrum)
- De kerk van Zeveneken is een open kerk van 's morgens tot 's avond, er klinkt steeds stemmige achtergrondmuziek en bezoekers kunnen er een kaarsje branden
- De school bezoekt op regelmatige momenten de kerk, er is onder andere een viering voor de start van het schooljaar, een paasviering, enz.

c) Huidige of toekomstige behoeften

De kerkraad is er zich van bewust dat het niet eenvoudig is om het kerkgebouw een relevante plaats te geven in de huidige maatschappij. Het dagelijks openstellen van het gebouw komt hier wel aan tegemoet (bv. kerkhofbezoekers) en hieruit blijkt ook enig toeristisch-recreatief potentieel (bv. fietsers) die het kerkgebouw aandoen. Het valt te bekijken of hier behoeften liggen die kunnen worden ingevuld rond of door het kerkgebouw.

2.5. Parochiekerk Onze-Lieve-Vrouw Middelaes in Lochristi,

Hijfte

2.5.1. Identificatie

Naam: Parochiekerk Onze-Lieve-Vrouw Middelaes

Geografische ligging

- Hijfte-Center, 9080 Lochristi, Hijfte
- Provincie: Oost-Vlaanderen

Plaats in kerkelijke structuur

- Bisdom: Gent
- Dekenaat: Lokeren
- Parochie: Bavoparochie

Eigenaar: Kerkbestuur Onze-Lieve-Vrouw Middelaes

Bescherming(en)

- Geen wettelijke bescherming
- Vastgesteld als bouwkundig erfgoed sinds 14 september 2009 (<https://id.erfgoed.net/aanduidingsobjecten/93107>)

Budgettaire gegevens

	Exploitatietoelage	Investerings­toelage
2014	12.623,43	11.485,32
2015	16.113,40	11.500,00
2016	14.238,44	7.636,33
2017	10.323,37	0,00
2018	21.859,61	0.00
2019	23.294,82	0,00
2020	26.488,83	0.00
2021	26.134,67	0,00

2022	30.594,06	0,00
2023	14.899,32	0,00
2024	28.700,57	6.904,40

Vermogen (toestand 31/12/2024):

- Kasvoorraad : 23.485,68 euro
- Patrimoniumrekeningen : 2.420,63 euro

Aantal inwoners parochie Hijfte (toestand 1/01/2025): 1.008

2.5.2. Beschrijving

a) Cultuurhistorische waarde

Oprichting van de parochie in 1936. In 1950, ter vervanging van de houten noodkerk, aanvang bouw van de moderne bakstenen kerk met gestileerde gotische elementen, naar ontwerp van architect Adrien Bressers. Kerk met voorplein ingeplant op het eind van Hijfte-Center aan de noordelijke straatzijde. Inwijding op 25 maart 1952. De plattegrond ontvouwt een driebeukige kerk met schip van drie traveeën, smalle zijbeuken en niet uitspringend transept, onder zadeldak (zwart gelakte pannen). Narthex met roosvenster in puntgevel; portaal onder rechthoekige toren bekroond door een leien schilddak met dakruiter. Onderkelderd recht gesloten koor met links sacristie en rechts winterkapel.

Kerkinterieur met gele bakstenen wanden en witgepleisterde overwelling: korte eerste en derde travee van schip met achtdelig kruisgewelf, middentravee van schip met stergewelf. Twee herinneringsstenen aan de eerstesteenlegging op 26 november 1950 achter het vast marmeren lees-(links) en preekgestoelte (rechts) op de hoeken voor het koor.

Meubilair: Heilig Hartbeeld, Onze-Lieve-Vrouwebeeld, Heilige Jozefbeeld, Heilige Antoniusbeeld en ingewerkte kruisweg met witstenen reliëfs, door kunstatelier Bressers. Marmeren hoofdaltaar en dito altaar in de winterkapel. Vaste marmeren communiebank. Twee ingewerkte houten biechtstoelen.

b) Architecturale mogelijkheden

- de kerkruimte is overzichtelijk (geen pilaren die het zicht belemmeren)
- de kerk beschikt over 274 zitplaatsen
- voorzieningen in het kerkgebouw
  - Er is een toilet aanwezig: in sacristie
    - Vereist opfrissing
  - Lavabo aanwezig
  - Stromend water aanwezig
  - Geen warm water aanwezig
  - Verwarming
    - Gas
    - Actuele toestand verwarming
    - Laatste groot nazicht verwarmingsinstallatie: 2023 + vernieuwing radiatoren in de sacristie en winterkapel

- Aansturing verwarming: thermostaat
- Buitenverlichting aanwezig
  - Buitenverlichting is in orde
- Geen branddetectie aanwezig
- Geen inbraakdetectie aanwezig
- Geluid
  - Installatie nieuw sinds 2020
  - Microfoon vast en mobiel
  - Luidsprekers zijn in orde
- Contract met monumentenwacht: neen
- Geen torenuurwerk aanwezig
- Aansturing klokken: ter plaatse
- Afzonderlijke bidplaats aanwezig
- Nieuw orgel aanwezig – wordt gebruikt voor misvieringen en concerten
- Brandkoffer aanwezig
- Deuren zijn toegankelijk voor mindervaliden

c) Elektrische installatie

- Opstelling teller: aan toegangsdeur
- Opstelling centrale sturing: sacristie
- Type algemene verlichting
  - Gasontlading/spots
  - Niet echt actuele toestand
- Opfrissingswerken nodig
- Multimedia
  - Geen multimedia aanwezig
- Bliksemafleider aanwezig
- Geen zelf openende toegangsdeuren aanwezig

Grondplan van de kerk: niet beschikbaar

d) Bouwfysische toestand

Bouwfysisch in goede staat (kerk is nog maar enkele jaren geleden volledig gerenoveerd). Enkel de elektrische installatie is intussen een beetje gedateerd en vereist opfrissing en toepassing van modernere verlichtingstechnieken. Dit kerkgebouw is niet aangesloten bij Monumentenwacht Oost-Vlaanderen.

e) Algemene bereikbaarheid

- Voldoende parkeermogelijkheden
- Er zijn parkeerplaatsen gereserveerd voor ceremoniewagens
- Beperkt openbaar vervoer (tijdens het weekend zelfs helemaal geen openbaar vervoer)

2.5.3. Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving

- De kerk ligt in een eerder landelijke parochie waar de focus vooral ligt op ‘wonen’, zonder rustoord, zonder bibliotheekfiliaal, beperkte handel en nijverheid, klein kleuterschooltje
- De kerk is niet wettelijk beschermd
- De kerk is, overeenkomstig het Bijzonder Plan van Aanleg van 21 juni 1999 gelegen in een zone met bestemming van openbaar nut
- Het kerkbestuur is eigenaar van het kerkgebouw
- Het gemeentebestuur is eigenaar van een aantal aanpalende gronden
- Aanwezigheid van een voorplein voor het kerkgebouw
- De toegang tot de kerk gebeurt via een aantal trappen. De kerk is wel toegankelijk voor mindervaliden via een hellend vlak (wegneembaar)
- Geen kerkhof aan de kerk of op wandelafstand
- Geen pastorie meer aan de kerk
- Geen afzonderlijk parochiesecretariaat (wel contactmogelijkheid in de kerk zelf)
- Parochiezaaltje op wandelafstand van de kerk
- Geen aanwezigheid klooster

2.5.4. Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie

Liturgische mogelijkheden

a) Gebruik van het gebouw voor de eredienst

- Zondagsviering: zondag om 10u30
- Geen weekdagviering

Jaar	Doopsels	Vormelingen	Huwelijken	Uitvaarten
2020	26	40	0 (corona)	7
2021	--	45	1	6
2022	--	34	2	0
2023	29	33	0	18
2024	30	21	0	11

- Jaarlijkse zegening van de jeugd: 2023: 2; 2024: 13

- **Communicatie**

- Secretariaat van de parochie is gevestigd Dorp-West 31a, Lochristi
- Communicatie betreffende de kerk gebeurt via gemeenschappelijke website van de Bavoparochie en “Kerk en Leven”

- Parochieploeg : samen via de gemeenschappelijke parochieploeg

b) Gebruik van het gebouw buiten de eredienst

- Catecheseactiviteiten
- Concerten occasioneel door derden.
- Concerten met nieuwe orgel via eigen organisatie of door derden.
- Aangepaste vieringen voor jonge gezinnen

c) Huidige of toekomstige behoeften

Het kerkbestuur ondersteunt in hoofdzaak de rol van het kerkgebouw als ankerkerk voor de gemeente. Naast dit hoofdzakelijk gebruik voor de eredienst staat het kerkbestuur ook open voor andere activiteiten.

2.6. Parochiekerk Sint Catharina , Wachtebeke

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

2.6.1. Identificatie

Naam: Parochiekerk Sint-Catharina

Geografische ligging

- Dorp 47, Lochristi-Wachtebeke
- Provincie: Oost-Vlaanderen

Plaats in kerkelijke structuur

- Bisdom: Gent
- Dekenaat: Lokeren
- Parochie: Bavoparochie

Eigenaar: Gemeente Lochristi

Bescherming(en)

- Wettelijke bescherming als monument sinds 1/02/1978

Budgettaire gegevens

	Exploitatietoelage	Investeringsstoelage
2019	38.230,00	0,00
2020	17.809,00	350.000,00
2021	29.127,00	0,00
2022	17.208,00	0,00
2023	43.919,00	0,00
2024	55.836,00	0,00

Vermogen (toestand 31/12/2024):

- Kasvoorraad: 253.795,46 euro

- Patrimoniumrekeningen: 612,19 euro
- Invorderingsrechten: 576,93

Aantal inwoners deelgemeente Wachtebeke (toestand 1/01/2025): 7.823

2.6.2. Beschrijving

Algemene beschrijving.

Naar het oosten geörienteerde kerk achter lage bakstenen omheiningsmuur, onderbroken door vierkante natuurstenen pijlertjes met afgeknotte versierde toppen. Van 1908 naar ontwerp van architect Henri Valcke. In 2017 werd het kerkplein heringericht in het kader van de dorpskernvernieuwing naar een ontwerp van BUUR Leuven. Aan de oostkant staat een herdenkingsmonument aan de slachtoffers van 1914-18. In de zuidwestelijke hoek staat een hoge sokkel met bronzen Heilig Hartbeeld van 1938 door Aloïs De Beule.

Bouwgeschiedenis:

De stichtingsdatum van de parochie Wachtebeke is onbekend en er zijn weinig bouwhistorische gegevens voorhanden. De oprichting van de parochie vond vermoedelijk plaats in de eerste helft van de zeventiende eeuw, als afscheiding uit de parochie Assnede en tot de eerste helft van de zestiende eeuw zou de kerk van Assenede als hoofdkerk gefungeerd hebben. Aanvankelijk toegewijd aan het Heilig Kruis, nadien aan de huidige patrones. De gotische driebeukige hallenkerk in baksteenbouw zou voornamelijk dateren uit de 15de en 16de eeuw. Het koor van 2 traveeën met driezijdige apsis wordt voorafgegaan door een achtzijdige kruisingstoren en een uitspringende noordelijke transeptbeuk (thans doopkapel) met een ronde traptoren in de oksel met de noordelijke zijbeuk. Valak afgesloten zijkoren en driebeukig schip van drie traveeën. Volgens een kaart uit midden 16de eeuw was de kerk toen éénbeukig met toren in het midden en een noordelijke dwarsbeuk. Een kaart van 1580 toont een driebeukige kerk wat toelaat te veronderstellen dat de zijbeuken van het schip tussen 1550 en 1580 werden toegevoegd. Het buitenaanzicht is sterk bepaald door herhaalde restauraties. Plannen uit de eerste helft van de 19de eeuw naar een ontwerp van architect Louis Minard voor herstellingswerken onder meer het vernieuwen van een gedeelte van de zuidelijke zijbeuk. Circa 1896 vangt een grondige restauratie aan naar het ontwerp van architect Frans Van wassenhove (Eeklo), werken die vanaf 1903 werden verdergezet door architect Hendrik Geirnaert. Daarbij werd heel het metselwerk vernieuwd, onder meer van de puntgevels, aan plint en steunberen, en werden ramen voorzien van neogotisch traceerwerk. Nieuwe berging van 1932 naar ontwerp van architect A Van Mossevelde en bouw van een nieuwe sacristie in 1952 naar een ontwerp van architect Albert Lefebure. Schip van drie traveeën onder een even hoge, steile leien zadeldak. Drie even hoge puntgevels als westgevel met ieder een ruim spitsboogvenster tussen versneden steunberen. Smallere middenpuntgevel met hoger-geplaatst venster boven het portaal. Brede korfboogdeur in een deels gerestaureerde zandstenen omlijsting, vroeger voorzien van het jaartal "1693". Geschulpteerde deurstijl met beeldhouwwerk van de Heilige

Catharina en engelen. Zuidgevel met schuin oplopende, onversneden bakstenen steunberen en bakstenen plint. Noordzijde met versneden steunberen, ook op de gevelhoeken. Zijbeuken verlicht door hoge spitsboogvensters met drieledig neogotisch maaswerk. Roodgeschilderde houten daklijst op uitgesneden houten consoles. Hoge puntgevel voor de noordelijke transeptbeuk met kleine spitsboogvenster in de top. Rondboogvormige deur met zandstenen boog in de okseltoren. Smalle rondboogvormige galmgaten in spitsboogvormige nissen in de achzijdige kruisingstoren, hoge achzijdige leien spits met horloge. Twee traveeën lange koorpartij met vlak afgesloten zijkoren. Tegen de oostgevel van de noordelijke kruisbeuk: hardstenen grafmonument ter nagedachtenis van pastoor B. D'Hondt (1890-1901) met gewitte terracotta beeldengroep aan het Heilig Graf door Matthias Zens van 1903. Daarboven een Christusbeeld aan houten kruis met afdakje. Eind 1992-begin 1993: grosso-modo herschildering door de firma Mengé van het interieur, met overname van de vroegere neogotische decoratie, doch deels met vrije interpretatie, vrijgelegde polychromie van het koor, volledig herschilderd met overname van voorstelling van de vier evangelisten, kwaliteit afbeelding lager dan de oorspronkelijke. Kruising met bakstenen kruisriboverwelling met zandstenen ribben. Spitsboogvormige, beschilderde houten overwelling van beuken en tonvormige overwelling van het koor door ribben onderverdeeld in rechthoekige vlakken, in het schip verrijkt met spiegelpanelen. Transeptbeuk met rechte zoldering door bepleisterde moerbalken verdeeld in 4 vlakken met spiegel. Vroeger zou de zoldering ergens het jaartal "1773" vertoond hebben. Spitsboogvormige scheibogen op ronde natuurstenen zuilen.

Mobilair:

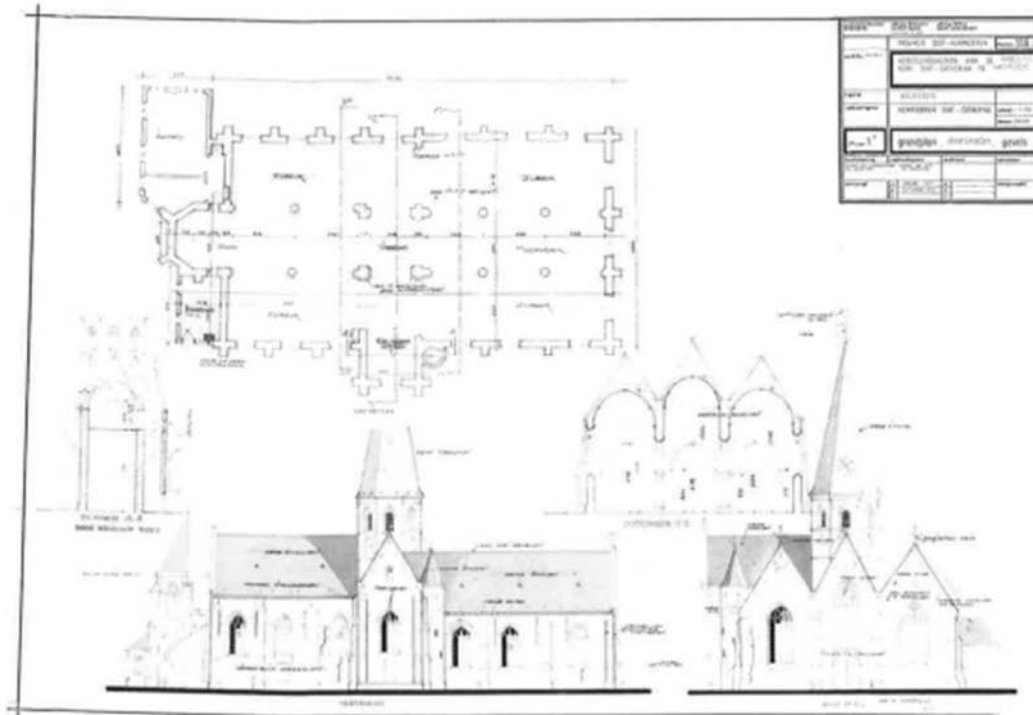
Schilderij "aanbedding der herders" van 1830 door J. Paelinck (hoofdaltaar). 4 schilderijen 3.3 x 2.1 m in de zijbeuken vooraan, schilder(s) onbekend, ouder dan 1882, jonger dan 1626, voorstellend respectievelijk : Doornenkroning, Kruisoprichting (zuidzijde), Tenhemelopneming van Maria, OLV toevlucht van zieken en bedrukten (noordzijde). Beeldhouwwerken: Lindenhouten Jezusbeeld aan het kruis (circa 1650) door Quellin. Vier houten beelden achteraan de kerk uit de 17e eeuw op gesculpteerde sokkels van Heilige Ambrosius, Heilige Antonius van Padua, Heilige Johannes Nepomucenus en Heilige Jozef met Kind; twee gepolychromeerde houten altaarbeelden uit de 17de eeuw: Heilige Catharina van Alexandrië en Heilige Hubertus, gepolychromeerd terracottabeeld van de Geilige Familie en de Heilige Rochus door Mathias Zens uit begin 20ste eeuw. Hoofdaltaar met neoclassicistische portiek volgens plannen van 1827. Twee portiekvormige zijaltaren (tweede helft van de 18de eeuw) en kerkmeesterbanken (achteraan geplaatst). Communiebank uit de eerste helft van de 18de eeuw. Preekstoel uit midden van de 17de eeuw door A. Sauvage met Christus Zalimaker en de vier evangelisten (in 1912 vernieuwde trap en hemel). Terracotta kruisweg van 1905 door Mathias Zens. Orgel in origine door L. Delhaye uit begin van de 18de eeuw, herstelling door J.T. Forceville (Brussel) rond midden 18de eeuw; renovatie door P. Van Peteghem (Gent), vermoedelijk in 1769-70. Nieuw orgel in 1936 door L. Daem (Appelterre) met integratie van oude elementen.

Documenten:

- Archief Bestuur voor monumenten en landschappen – buitendienst Oost-Vlaanderen.
- Rijksarchief Gent, Kaarten en plans – nummer 458.
- Rijksuniversiteit Gent, Fonds Vliegende Bladen 1, Wachtebeke.

- De Smet E., Op bezoek te Wachtebeke, in "Ons, Meetjesland", XIV, 1981, p 17-20.
- Poose-Meier B., Fotorepertorium van de Belgische Bedehuizen, Provincie Oost-Vlaanderen, Brussel, 1981, p 28-30.
- Bron: Lanclus K. & Verbeeck M. 1993; inventaris van het cultuurbezit in België, architectuur, Provincie Oost-Vlaanderen, Arrondissement Gent, Kantons Evergem – Lochristi. Bouwen door de eeuwen heen in Vlaanderen 12N4, Brussel – Turnhout. Auteurs: Lanclus, Kathleen & Verbeeck, Mieke.

Grondplan van de kerk:

Beschrijving:

Het grondplan uit 1968 bevat de voornaamste afmetingen en aanzichten en bied nog steeds een correcte weergave van het gebouw. De klassieke ruimtes van een kerkgebouw zijn voorhanden, er is een sacristie en een bergruimte, een oksaal en een toren. Verder zijn er geen nevenruimtes.

Bouwfysiske toestand:

- Verwarming met warme lucht, gestookt op aardgas (één inblaasopening vanuit de linker sacristie vooraan).
- Elekticiteitsverdeelkast in de sacristie – verlichting is overal in de kerk voorhanden.
- Geluidsinstallatie met vooraan verschillende aansluitmogelijkheden voor microfoons, laptop, CD, iphone. Draadloze microfoon beschikbaar – luidsprekers verspreid over de hele kerkruimte – goede verstaanbaarheid over de volledige ruimte.
- 8 bewakingscamera's met permanente registratie, 5 buiten en 3 binnen.
- Inbraak- en brandbeveiliging met permanent toezicht vanuit centrale dispatching.

- Aangesloten op het drinkwaternet.
- Één toilet in de bergruimte links vooraan.
- Geen keuken.
- Toegankelijkheid voor andersvaliden: betreden is ongehinderd mogelijk omdat alles gelijkvloers is – alleen in het koor zijn drempels
- Aanwezigheid van waardevol interieur; de meest waardevolle elementen van het interieur zijn opgesomd in de beschrijving.
- De uitbreidingsmogelijkheden van de site zijn beperkt het gebouw, het orgel en het kerkplein zijn beschermd. Deelruimtes afsplitsen kan op zeer veel manieren, zowel binnen, als buiten, zowel horizontaal, als verticaal.
- Alle pijlers in de kerk hebben een zeer grote diameter, zodat er in de kerk alleen in de middenbeuk en in de zijbeuken vooraan een goed zicht is op het koor. Als concertzaal is de kerk soms niet zo ideaal omwille van de vele peilers.

2.6.3. Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie

Liturgische mogelijkheden

a) Gebruik van het gebouw voor de eredienst

- Zondagsviering: zondag om 11u00
- Geen weekdagviering

Jaar	Doopsels	Vormelingen	Huwelijken	Uitvaarten
2020	17	30	0 (corona)	33
2021	30	48	4	20
2022	46	30	2	28
2023	24	23	2	19
2024	20	24	0	18

- **Communicatie**
  - Secretariaat van de parochie is gevestigd De Vierschaar Wachtebeke
  - Communicatie betreffende de kerk gebeurt via gemeenschappelijke website van de Bavoparochie en “Kerk en Leven”
  - Parochieploeg : samen via de gemeenschappelijke parochieploeg

b. Beschrijving van het actuele gebruik en functie:

- De kerk ligt in een landelijke parochie waar de focus vooral ligt op 'wonen', met beperkte handel en nijverheid, wel met voorzieningen met scholen, Woonzorgcentra, bibliotheek, cultureel centrum en Horeca.
- De kerk is wettelijk beschermd
- De gemeente is eigenaar van het kerkgebouw
- Aanwezigheid van een voorplein voor het kerkgebouw
- De toegang tot de kerk gebeurt zonder trappen. De kerk is toegankelijk voor mindervaliden
- Parochiesecretariaat aanwezig
- Parochiezaaltje op wandelafstand van de kerk

De kerk wordt gebruikt als parochiekerk van Wachtebeke. Ze is dagelijks open van 9 tot 17 uur en wordt veelvuldig bezocht door geïnteresseerden.

Er is één weekendviering per week en op regelmatige basis zijn er huwelijksvieringen, begrafenissen en dopen. Ook herdenkingsdiensten voor overledenen, vieringen van scholen, ... vinden plaats in de kerk en worden voorgegaan door een priester, een diaken of gevormde gebedsleiders.

Daarnaast zijn er regelmatig repetities van meerdere parochiaal-gebonden zangkoren en muzikale ensembles, waaronder een jeugdkoor, catecheseorkestje, het Catharinakoor, Solidariteitskoor, enz.

Verder ook repetities en geleide bezoeken voor vormelingen, eerste-communicanten, enz.

Valorisatie:

De kerk staat open voor eventuele concerten, voordrachten en tijdelijke tentoonstellingen. Van deze mogelijkheid wordt momenteel slechts heel sporadisch gebruik gemaakt.

Medegebruik:

De kerk staat in principe open voor medegebruik, maar die gelegenheid wordt eerder uitzonderlijk benut voor bij voorbeeld dopen van andere erkende Christelijke kerkgenootschappen.

Toekomstig gebruik:

Deze kerk behoudt normaal zijn huidig gebruik als parochiale kerk van Wachtebeke.

Algemene bereikbaarheid:

- Voldoende parkeermogelijkheden
- Er zijn parkeerplaatsen gereserveerd voor ceremoniewagens
- openbaar vervoer voorhanden naar Lochristi en Zelzate

3. NAAR EEN TOEKOMSTVISIE

3.1. Onderbouwde visie op het toekomstig gebruik en de toekomstige functie

3.1.1 Definities en verklaring van termen in verband met het gebruik van kerkgebouwen

Cf. Richtlijnen van de Vlaamse bisschoppen voor het gebruik van parochiekerken (2012)

***Parochiekerk:** De parochiekerk is het huis van een plaatselijke geloofsgemeenschap die deel uitmaakt van de katholieke kerk. De parochiekerk staat ter beschikking van deze plaatselijke geloofsgemeenschap, op de eerste plaats voor gebed, bezinning, liturgie en sacramentele vieringen. De plaatselijke geloofsgemeenschap kan de parochiekerk ook gebruiken voor andere pastorale activiteiten, bijvoorbeeld op het terrein van de catechese of de diaconie.*

***Valorisatie:** Valorisatie heeft betrekking op initiatieven die, met respect voor het normale gebruik van de parochiekerk, de betekenis van het kerkgebouw in al zijn aspecten kunnen versterken en bevorderen (religieuze en culturele, historische en kunsthistorische, architecturale en landschappelijke aspecten). Dit kan bijvoorbeeld een occasioneel en passend gebruik van het kerkgebouw voor kunsthistorische rondleidingen, concerten, voordrachten, conferenties of tijdelijke tentoonstellingen zijn.*

***Medegebruik:** Medegebruik is de terbeschikkingstelling van het kerkgebouw voor religieuze activiteiten van andere katholieke of christelijke geloofsgemeenschappen.*

***Nevenbestemming:** Wanneer een parochiekerk nog wel voor religieuze activiteiten gebruikt wordt, maar te groot is voor de plaatselijke geloofsgemeenschap, kan men een nevenbestemming overwegen. Er wordt een onderscheid gemaakt tussen een multifunctioneel gebruik en een gedeeld gebruik.*

***Multifunctioneel gebruik:** Multifunctioneel gebruik is een nevenbestemming in de tijd. Het kerkgebouw kan in dit geval occasioneel, buiten de uren van de religieuze activiteiten, voor andere doeleinden of door andere instanties gebruikt worden.*

***Gedeeld gebruik:** Gedeeld gebruik is een nevenbestemming in de ruimte. Het kerkgebouw wordt architecturaal zodanig heringericht dat er een nieuwe en kleinere liturgische ruimte ontstaat,*

met daarnaast ruimte voor één of meerdere lokalen die, op een permanente basis, een andere bestemming kunnen krijgen. Een gedeeld gebruik veronderstelt dus dat de liturgische ruimte en de andere ruimten bouwkundig volledig van elkaar gescheiden zijn, zodat een gedeeld gebruik mogelijk wordt, zonder dat de afzonderlijke activiteiten elkaar hinderen of doorkruisen.

Herbestemming: *Wanneer een parochiekerk niet meer voor religieuze activiteiten in aanmerking komt, kan zij definitief aan de eredienst onttrokken worden en een nieuwe functie krijgen. Daarvoor moet de voorgeschreven kerkrechtelijke procedure gevolgd worden. Alleen de bisschop kan beslissen om een parochiekerk definitief aan de eredienst te onttrekken.*

3.1.2 Pastoraal plan opgesteld door parochieploeg van Bavoparochie (versie 2024)

Hieronder de letterlijke weergave

www.bavoparochie.be bavoparochie@kerknet.be

KERKENBELEIDSPLAN LOCHRISTI **Pastoraal gedeelte**

ONDERBOUWDE VISIE OP HET TOEKOMSTIG GEBRUIK EN DE TOEKOMSTIGE FUNCTIE, INCLUSIEF EEN PLAN VAN AANPAK HOE DE TOEKOMSTIGE INVULLING MET NEVENFUNCTIES OF HERBESTEMMING ERVAN ZAL WORDEN ONDERZOCHT

1. HET RUIMER KADER VAN DE HEILIGE BAVOPAROCHIE

De heilige Bavoparochie is gevormd door de pastorale samenwerking van 11 parochies:

- 4 in de Gents kanaalzone: Onze-Lieve-Vrouw geboorte in Desteldonk, Sint-Bavo in Mendonk, Sint-Amandus in Oostakker en Heilig Kruis in Sint-Kruis-Winkel.

- 6 in Lochristi: Sint-Daniël profeet in Beervelde, Onze-Lieve-Vrouw-Middelares in Hijfte, Sint-Niklaas in Lochristi, Sint-Katharina in Wachtebeke, Onze-Lieve-Vrouw en Sint-Petrus in Zaffelare en Sint-Eligius in Zeveneken.

De parochies van Wachtebeke en Overslag zijn intussen gefusioneerd en de kerk van Overslag is aan de eredienst onttrokken. De kerk van Sint-Kruis-Winkel zal aan de eredienst onttrokken worden op het moment dat er een gepaste herbestemming zal zijn.

Overeenkomstig het decreet van de Vlaamse regering betreffende de parochiegrenzen werden een aantal grenscorrecties doorgevoerd.

- Het grondgebied Gent op de westelijke oever van het kanaal Gent-Terneuzen werd toegevoegd aan de Bavoparochie.
- Bij de fusie van Wachtebeke en Overslag werd het grondgebied van de parochie Overslag dat op Nederlands grondgebied ligt overgedragen aan het bisdom Breda. Het deel van de gemeente Wachtebeke dat ten zuiden van de Moervaart ligt en tot de parochie van Mendonk behoorde werd bij Wachtebeke gevoegd.
- Het deel van de parochie Zeveneken dat op het grondgebied van de stad Lokeren werd bij de parochie Sint-Anna van Lokeren gevoegd.

Sinds 1 juli 2019 zijn de eucharistievieringen als volgt:

- zaterdag om 17.30 uur in Mendonk en om 18.00 uur in Beervelde
- zondag om 9.00 in Zaffelare, 9.30 uur in Oostakker, 10.30 uur in Hijfte en 11.00 uur in Wachtebeke

- dinsdag om 8.30 uur in Lochristi en vrijdag om 18.00 uur (winter: 17.00 uur) in Desteldonk

Met uitzondering van Sint-Kruis-Winkel zijn alle kerken beschikbaar voor huwelijken en uitvaarten. Doopvieringen gaan door in de kerken waar een zondagsviering is. Ook ingroevieringen gaan alleen in deze kerken door.

2. DE AANGEWENDE CRITERIA

Bij het bepalen welke kerken we willen behouden voor liturgisch gebruik en welke met verloop van tijd een nevenbestemming of herbestemming kunnen krijgen werd uitgegaan van de volgende criteria, die we hier opsommen volgens belangrijkheid:

1. *de kwaliteit van de vieringen*
  - a. *er is een groot verschil van kerk tot kerk wat betreft de kwaliteit van de vieringen:*
    - *de zang varieert van heel goed tot heel zwak*
    - *op sommige plaatsen is er aandacht voor gezinnen met jonge kinderen*
  - b. *in de ene kerk zijn veel medewerkers, ook jonge, die zorgen dat alle taken op een verzorgde manier worden ingevuld, in andere kerken betreft het een groepje heel gemotiveerde doch bejaarde medewerkers*
  - c. *op sommige plaatsen sluit de catechese rond de christelijke initiatiesacramenten aan bij de liturgische vieringen, op andere ontbreekt dat.*
2. *de mogelijkheden van het kerkgebouw als architecturaal gegeven voor de liturgie.*
  - a. *er zijn kerkgebouwen waar een goed contact tussen voorganger en gelovigen mogelijk is, andere waar de pilaren dat belemmeren.*
  - b. *er zijn kerken die zich goed lenen voor het gebruik van de moderne media en andere die zich daar minder of niet toe lenen*
  - c. *de coronapandemie en het feit dat er per oppervlakte minder mensen aanwezig mogen zijn heeft het belang van de architectuur van het kerkgebouw nog belangrijker gemaakt*
3. *de bekwaamheid van de kerkraad om zijn opdracht uit te voeren (beheer kerkgebouw en faciliteren van de liturgie)*
  - a. *de meeste kerkraden werken (bijna) volledig zelfstandig, maar het wordt moeilijk om nieuwe leden te vinden.*
  - b. *sommige gemeentebesturen helpen de kerkfabrieken bij grote restauratiedossiers, andere doen dat niet en daar wordt meer gevraagd van de leden van de kerkraad*
4. *de ligging en de historische en culturele waarde van het kerkgebouw*
  - a. *de jongere kerkganger is mobiel en kiest in functie van het liturgisch aanbod, de oudere kerkganger is nog gehecht aan de kerk in de eigen dorpskern*
  - b. *de historische en culturele waarde van het gebouw kan ook in geval van nevenbestemming of herbestemming worden behouden*
5. *de mogelijke alternatieven voor minder mobiele kerkgangers*
  - a. *waar geen zondagsviering meer is kan er een viering zijn in de week*
  - b. *soms is er een gebedsplaats in een klooster of WZC waar mensen terecht kunnen*

3. TOEPASSING VAN DEZE CRITERIA OP DE BAVOPAROCHIE EN IN HET BIJZONDER DE KERKEN VAN LOCHRISTI

1. *Drie kerken worden als ankerkerken gedefinieerd: Hijfte, Oostakker en Wachtebeke.*
  - *In deze kerken is de grootste groep medewerkers actief*
  - *Hier zien we de mogelijkheid om ook op langere termijn een kwaliteitsvolle liturgie te kunnen aanbieden*

2. *Op het grondgebied van Lochristi betreft het dus de kerken van Hijfte en Wachtebeke.*
  - *er is een grote groep medewerkers*
  - *er is een goede muzikale ondersteuning van de liturgie*
  - *er zijn aangepaste vieringen voor jonge gezinnen en het kerkgebouw (Hijfte) of het parochiesecretariaat (de Vierschaar in Wachtebeke) beschikt daartoe ook over de nodige lokalen.*
  - *er is catechese op zondag en er zijn ingroeivieringen*
  - *de kerkruimte van Hijfte is overzichtelijk en bevordert de actieve participatie van de aanwezigen. In Wachtebeke is dat niet het geval.*
  - *de ruimte in Hijfte is geschikt voor het gebruik van multimedia. In Wachtebeke volgt nog een studie naar de mogelijkheden.*
  - *de kerk van Hijfte is eigendom van de kerkfabriek. Ze is niet beschermd en heeft geen monumentale waarde, zodat aanpassingen aan de hedendaagse liturgie gemakkelijk realiseerbaar zijn*

3. *De kerken van Beervelde en Zaffelare zullen een zondagsviering behouden*
  - *voor zover we kunnen rekenen op medewerkers zullen er ook huwelijken, uitvaarten en doopsels kunnen doorgaan*
  - *er is catechese op zondag en er zijn ingroeivieringen*
  - *beide kerken beschikken over een goede akoestiek, zodat ze kunnen gevaloriseerd worden voor het organiseren van concerten*
  - *in combinatie met de zaal 'Sfeervelde' biedt de kerk van Beervelde ook de mogelijkheid om meer omvattende activiteiten te organiseren (mogelijk tot consumptie, sanitair, binnenpleintje)*
  - *In combinatie met de zaal Sint-Hubertus biedt de kerk van Zaffelare de mogelijkheid om meer omvattende activiteiten te organiseren (mogelijk tot consumptie, sanitair). Sanitair is ook beschikbaar in de sporthal.*

4. *De kerk van Lochristi heeft een nevenbestemming gekregen.*
  - *de viering op de marktdag (dinsdag om 8.30 uur) blijft behouden. Er is tijdens de markt permanentie aanwezig.*
  - *ook huwelijken en uitvaarten (met een beperkt aantal aanwezigen) zullen mogelijk zijn.*
  - *De gemeente en de politiezone maken gebruik van de zolders en toren voor het plaatsen van lichten, camera's en zendmast.*
  - *In samenspraak tussen de kerkfabriek, het gemeentebestuur en de plaatselijke Welzijnsschakel werd beslist om het kerkgebouw gedeeltelijk ter beschikking te stellen van de Welzijnsschakel om een onthaalwerking en voedselondersteuning te organiseren. Daartoe werden de nodige aanpassingen uitgevoerd:*

- *Via mobiele panelen is de ruimte op een flexibele manier te compartimenteren.*
  - *De nodige rekken voor het stockeren van etenswaren en kleding werden geplaatst op zo'n manier dat er geen schade aangebracht werd aan het beschermd monument.*
  - *Hetzelfde geldt voor de aanpassingen van de elektriciteit en de aanvoer en afvoer van water voor de kitchenette.*
  - *De aanpassingswerken maken het moeilijk om de kerk nog voor andere doeleinden te gebruiken.*
5. *De kerk van Zeveneken kan een polyvalente bestemming krijgen.*
- *In het vorige meerjarenplan was nog sprake van herbestemming. Maar omdat er in die zes jaar geen voorstellen gekomen zijn en omdat er inmiddels een dynamische kerkraad is wordt gekozen voor een polyvalente bestemming.*
  - *De kerk kan nog gebruikt worden voor huwelijken en begrafenissen en schoolvieringen.*
  - *De kerk is alle dagen open en we zien dat mensen er regelmatig komen bidden en een kaarsje branden. Het feit dat het kerkhof naast de kerk ligt bevordert dat.*
  - *Daarnaast wordt de kerk regelmatig gebruikt voor concerten, tentoonstellingen en andere culturele activiteiten. De kerkraad voorziet in haar meerjarenbegroting budget voor een studie (Veneco?) om te onderzoeken welke mogelijkheden er zijn voor een nog intenser cultureel gebruik van de kerk.*
-

3.1.3 Toekomstvisie per kerkgebouw in Lochristi

Op basis van de pastorale visie en de consultatie van kerkbesturen en gemeentebestuur volgt hieronder de toekomstvisie voor de kerkgebouwen op het grondgebied van Lochristi.

Deelgemeente (en wijk)	Kerk	Toekomstvisie
Lochristi	Parochiekerk Sint-Niklaas	<ul style="list-style-type: none"> - Kerk met enkel nog eucharistieviering op dinsdagmorgen, op dit moment ook beschikbaar voor huwelijken en begrafenissen -> <u>parochiekerk met valorisatie</u> - Gezien de nabij gelegen Ankerkerk in Hijfte werd geopteerd voor een verregaande <u>nevenbestemming</u> die het gedeelte voor het liturgische gebruik beperkt tot het koor en het gedeelte van het schip ten oosten van de toren. Dit is voldoende voor de voorziene wekelijkse eredienst. - De rest van de kerkruimte (toren en schip) wordt gebruikt door Welzijnsschakel (Voedselbank).
Zaffelare	Parochiekerk Onze-Lieve-Vrouw en Sint-Petrus	<ul style="list-style-type: none"> - Kerk met zondags/weekendviering op zondagmorgen, hier gaan verder ook huwelijken, dopen en begrafenissen door evenals eerste communies en vormsels -> <u>parochiekerk</u> - Andere (sociaal-culturele) activiteiten kunnen mits ze combineerbaar zijn met de erediensten (<u>valorisatie</u>) en indien er vraag naar is kan een <u>multifunctioneel gebruik (nevenbestemming in de tijd)</u> overwogen worden.
Beervelde	Parochiekerk Sint-Daniël Profet	<ul style="list-style-type: none"> - Kerk met zondags/weekendviering op zaterdagavond, hier gaan verder ook huwelijken, dopen en begrafenissen door evenals eerste communies en vormsels (incl. voor parochie Zeveneken) -> <u>parochiekerk</u> - Andere (sociaal-culturele) activiteiten kunnen mits ze combineerbaar zijn met de erediensten (<u>valorisatie</u>) en indien er vraag naar is kan een <u>multifunctioneel gebruik (nevenbestemming in de tijd)</u> overwogen worden.

Zeveneken	Parochiekerk Sint-Eligius	<ul style="list-style-type: none"> - Kerk zonder regelmatige eucharistievieringen, beschikbaar voor huwelijken, begrafenissen, schoolvieringen, enz. Parochiaal wordt de werking georiënteerd op de kapel in het woonzorgcentrum. De kerk is alle dagen open. - De kerk van Zeveneken kan een polyvalente bestemming krijgen. - In het vorige meerjarenplan was nog sprake van herbestemming. Maar omdat er in die zes jaar geen voorstellen gekomen zijn en omdat er inmiddels een dynamische kerkraad is, wordt gekozen voor een polyvalente bestemming. - Andere (sociaal-culturele) activiteiten kunnen plaatsvinden (= valorisatie)
Lochristi, Hijfte	Parochiekerk Onze-Lieve-Vrouw Middelaars	<ul style="list-style-type: none"> - Ankerkerk voor de eredienst in Lochristi, hier gaan zondagsvieringen, huwelijken, dopen en begrafenissen door evenals eerste communies en vormsels (voor parochie Hijfte en Lochristi-centrum) -> <u>parochiekerk</u> - Andere (sociaal-culturele) activiteiten kunnen sporadisch en mits combineerbaar met de erediensten doorgaan (= <u>valorisatie</u>)
Wachtebeke	Parochiekerk Sint Catharina	<ul style="list-style-type: none"> - Kerk met zondags/weekendviering op zondagmorgen, hier gaan verder ook huwelijken, dopen en begrafenissen door evenals eerste communies en vormsels -> <u>parochiekerk</u> - Andere (sociaal-culturele) activiteiten kunnen mits ze combineerbaar zijn met de erediensten (<u>valorisatie</u>) en indien er vraag naar is kan een <u>multifunctioneel gebruik (nevenbestemming in de tijd)</u> overwogen worden.

3.2. Plan van aanpak

De parochiekerken Onze-Lieve-Vrouw Middelaars (Hijfte), Onze-Lieve-Vrouw en Sint-Petrus (Zaffelare), Sint-Daniël (Beervelde) en Sint-Catharina (Wachtebeke) blijven in hoofdzaak in gebruik als parochiekerk.

De mogelijkheden van valorisatie worden voor deze kerkgebouwen onderzocht. Het potentieel om de gebouwen op regelmatige tijdstippen open te stellen (waar dat nog niet het geval is) en het organiseren van activiteiten die de (erfgoed)waarde en betekenis van het gebouw in de kijker zetten, kunnen bekeken worden. Activiteiten die actueel al sporadisch plaatsvinden kunnen gecontinueerd worden, maar evengoed kan het interessant zijn om bepaalde zaken, bijvoorbeeld concerten of dergelijke, te oriënteren op een bepaald kerkgebouw en in de toekomst te overwegen daar bepaalde investeringen (bv. licht, geluid, enz.) te doen die dit gebruik faciliteren. Dit kan ook leiden tot een vlottere combinatie met het gebruik voor de eredienst.

Voor de kerken van Zaffelare, Beervelde en Wachtebeke valt het sterk te overwegen om het kerkgebouw multifunctioneel te gebruiken, deze nevenbestemming in de tijd kan ervoor zorgen dat de gebouwen meer dan enkel tijdens de eredienst actief in gebruik zijn. Het is uiteraard belangrijk dat er voor deze bijkomende activiteiten partners zijn die dit willen organiseren op basis van een duidelijke overeenkomst. Op die manier wordt het kerkbestuur hiermee niet al te zeer belast en weet elke partij wat haar rechten en plichten zijn.

Voorbeelden van dergelijke gebruiksovereenkomsten zijn te vinden op de PARCUM-website en kunnen naargelang de lokale situatie aangepast worden:

<https://www.parcum.be/nl/erfgoedadvies/gebruiksovereenkomsten>

Eventueel kan onderzocht worden wat de mogelijkheden zijn van een gemeenschappelijk aanspreekpunt voor het organiseren van deze bijkomende activiteiten in de kerkgebouwen. Bijvoorbeeld de mogelijkheid om dit via bestaande (gemeentelijke) kanalen op te nemen, met behulp van vrijwilligers zoals de ouderenadviesraad suggereerde, enz.

De voormalige dekenale Sint-Niklaaskerk behoudt de eredienstfunctie met valorisatie gelet op het historische belang en de ruimtelijke situering in de kern van Lochristi. Omdat de eredienst in sterke mate georiënteerd wordt op de nabij gelegen ankerkerk voor de Bavoparochie in Hijfte, kan de voorziene ruimte voor de eredienst in de Sint-Niklaaskerk beperkt blijven tot het oostelijk deel van de kerk (= koor tot en met de westelijke zijde van de toren). Het westelijke deel van de kerk (schip) behoudt zijn gedeeld gebruik en nevenbestemming in de ruimte als werkruimte voor de Welzijnsschakel (Voedselbank). De modaliteiten van het gedeeld gebruik werden vastgelegd in de gebruikersovereenkomst tussen de kerkfabriek Sint-Niklaas en Welzijnsschakel. Jaarlijks vindt een overleg plaats tussen de Welzijnsschakel, een afvaardiging van de kerkraad van de Sint-Niklaasparochie en het gemeentebestuur Lochristi om dit gedeeld gebruik te evalueren en eventueel bij te sturen.

Wat betreft de Sint-Eligiuskerk van Zeveneken wordt afgestapt van de intentie om deze kerk te herbestemmen.

In de vorige versie van het kerkenbeleidsplan Lochristi, zoals goedgekeurd door het bisdom Gent op 28 december 2022 en de gemeenteraad van Lochristi op 30 januari 2023), werd op advies van de bisschop van Gent nog gesteld dat voor de Sint-Eligiuskerk een herbestemming gezocht zal worden onder de volgende voorwaarden:

- de herbestemming wordt voorzien op een redelijke termijn;
- de herbestemming wordt in onderling overleg tussen de betrokken partijen gepland, waarbij de lokale gemeenschap kan participeren om te bekijken welke lokale noden er zijn en op welke manier het kerkgebouw daar eventueel kan ingeschakeld worden;
- de herbestemming krijgt een invulling die bij voorkeur ten dienste staat van de lokale gemeenschap, voor zover dit financieel en organisatorisch haalbaar is.

In het pastoraal plan 2025 van de Bavoparochie wordt nu voorgesteld om te kiezen voor een polyvalente bestemming omdat:

- er tot heden geen voorstellen tot herbestemming ontvangen werden;
- er inmiddels een dynamische kerkraad werd gekozen die instaat voor het beheer van het kerkgebouw;
- de kerk op deze manier nog gebruikt kan worden voor huwelijken, begrafenissen en schoolvieringen;
- het kerkgebouw elke dag open is voor publiek;
- de kerk regelmatig gebruikt wordt voor concerten, tentoonstellingen en andere culturele activiteiten.

De gemeente Lochristi kan zich vinden in het uitbouwen van de polyvalente bestemming van de Sint-Eligiuskerk omdat de nood aan lokalen en ruimtes in de gemeente groot blijft.

Een herbestemming kan opnieuw overwogen worden indien de kerkraad in de loop der jaren aan dynamiek verliest.

Concrete, onmiddellijke acties na goedkeuring van dit kerkenbeleidsplan

Er vindt een regelmatig en structureel overleg (minstens éénmaal per jaar) plaats tussen een afvaardiging van het gemeentebestuur, het Centraal Kerkbestuur en (een vertegenwoordiging van) alle kerkbesturen over het gebruik van de kerkgebouwen. Dit overleg zal verder gaan dan het louter financieel afstemmen (wat al gebeurt), het heeft als doel de krachten te bundelen en samen na te denken en af te stemmen over het gebruik van de gebouwen, het anticiperen of plannen van bepaalde investeringen, het stroomlijnen van een éénduidige visie op het gebruik, enz.

Vanuit dit overleg wordt voor elk individueel kerkgebouw bekeken welke specifieke activiteiten er kunnen doorgaan en/of eventueel een kader wordt vastgelegd van randvoorwaarden waaraan aanvragen voor het gebruik van het kerkgebouw worden afgewogen. Om te bepalen of een aanvraag tot gebruik kan worden toegestaan kan deze dan vrij objectief en vlot worden afgetoetst aan de randvoorwaarden.

BESLUIT

Alle betrokken partijen engageren zich om naar aanleiding van het regelmatig en structureel overleg na te gaan of het kerkenbeleidsplan nog actueel is en of wijzigingen noodzakelijk zijn.

Indien er wijzigingen moeten aangebracht worden, worden deze opgenomen in een addendum aan dit kerkenbeleidsplan na goedkeuring door de bisschop van Gent en door de gemeenteraad van Lochristi.